

Juni 2009 - 23. årgang

Syndrom

Medlemsblad for Arbeidsmiljøskaddes Landsforening
www.alfnorge.no

Kjemper i front
- tildelt ærespris

Side 8

TILSLUTTET
NORGES HANDIKAPFORBUND

Syndrom

Medlemsblad for Arbeidsmiljøskaddes
Landsforening (A.L.F.)
Tilsluttet Norges Handikapforbund (NHF)

Besøksadresse:

Schweigaards gate 12

Postadresse:

Postboks 9217 Grønland, 0134 Oslo

Telefon 24 10 24 00 / 25 36

Telefaks 24 10 24 99

E-post helseskader@nhf.no

Kontaktperson i NHF:

Ellen Trondsen

A.L.F.s internettside: www.alfnorge.no

Ansvarlig redaktør: A.L.F.s hovedstyre

Layout: Torill Older

Trykk: Allservice AS

Forsidefoto: Jan Arne Dammen

A.L.F.s hovedstyre:

Leder:

Lars Kristian Hille

Postboks 168, 4502 Mandal

Telefon 38 26 11 65 / Mobil 91 30 88 73

Telefaks 38 26 55 62

E-post: kr-hil@online.no

Nestleder:

Geir Werner

Norderhovgt. 34, 0654 Oslo

Mobil 92 82 06 75

E-post: oslogolf@yahoo.no

Styremedlemmer:

Frode Steen Gunstensen

Moen, 6440 Elnesvågen

Telefon 71 26 50 82 / Mobil 99 74 66 72

Telefaks 71 26 50 82

E-post: frode@alfnorge.no

Jens Olav Solli

Gamle Sandvigs vei 21

4816 Kolbjørnsvik

Telefon 37 01 11 25 / Mobil 90 60 12 33

E-post: jensolli@start.no

Øystein Haugland

Vassteigen 118, 5141 Fyllingsdalen

Telefon 55 10 70 35 / Mobil 95 27 24 15

E-post: hauglao@c2i.net

Varamedlemmer:

Marit Rokkones

Mariannestien 2, 7105 Statsbygd

Telefon 73 85 22 55 / Mobil 90 56 97 18

E-post: marokko@online.no

Jan Bjørn Isaachsen

Volkedalsv. 43, 4513 Mandal

Telefon 38 26 25 87 / Mobil 99 26 25 87

E-post: jbi@vabb.no

Arild Solvang

Neskilen

4815 Salterød

E-post: arildsol@live.no

Jan Terje Biktjørn

4480 Kvinesdal

Telefon 38 35 45 65

E-post: jan.bik@c2i.net

Jan Erik Tandberg

Næpetrø. 11, 4790 Lillesand

Telefon 37 27 16 47 / Mobil 91 53 63 59

E-post: je-tan@online.no

Innhold

Ny dom om foreldelse, forsikringssekskapenes varslingsplikt	5
Verv medlemmer til A.L.F.	6
Positivt årsmøte	7
Kjemper for arbeidsmiljøskadde – tildelt ærespris	8
Oljeeventyret	9
Veiledningsdager i Trondheim	10
En yrkesskaddes opplevelser i forhold til A.L.F. veiledning	12
Skolemedisin" kontra alternativ medisin	14
Ny yrkesskadelovgivning	
- Vet Regjeringen hva de har foreslått?	16
Dårlig HMS-forståelse i Norge	20
Snyter yrkessyke for erstatning	24
Yrkesliv, yrkesskade og yrkesskadeforsikringer	30
Nytt fra hovedstyret	32

A.L.F.s hovedstyre

Leder Lars Kristian Hille
Medlem av fagrådet
Økonomi og administrativt ansvar

Nestleder Geir Werner
Medlem av fagrådet
Media- og prosjektansvarlig

Styremedlem Frode Steen Gunstensen
Leder for redaksjonskomiteen

Styremedlem Jens Olav Solli
Lokallagskontakt

Styremedlem Øystein Haugland

Varamedlem Marit Rokkones
Pårørendekontakt

Varamedlem Jan Bjørn Isaachsen
Veiledning og forebyggende

Varamedlem Arild Solvang

Varamedlem Jan Terje Biktjørn
Helsesituasjon for offshoreansatte
og forebyggende

Varamedlem Jan Erik Tandberg
Måling, data, forebyggende og
eksponeringsforhold for offshoreansatte

Jeg takker og bukker!

Årsmøtet i Arbeidsmiljøskaddes Landsforening ble avviklet 24 og 25. april 2009 på Quality Hotell Resort ved Dyreparken i Kristiansand.

Det møtte 27 stemmeberettigede delegater fra hele landet, og med ledsagere og gjester var vi totalt 43 til stede under årsmøtet.

Hotellet i Sørlandsparken med sin nærhet til Kristiansand Dyrepark ble en hyggelig og verdig ramme rundt hele arrangementet.

Som leder kan jeg nok si at årsmøter alltid vil være gjenstand for litt skrekkblandet fryd fra dem som skal forberede og være ansvarlig for et slikt arrangement.

Årsmøtet er jo på sett og vis en eksamen for det sittende hovedstyret og andre tillitsvalgte i forhold til om man har forvaltet den tillitserklæring man har fått fra foreningens medlemmer, på en riktig måte.

I så måte tror jeg med hånden på hjertet, jeg kan si i klartekst at vi har bestått.

Vi har en del poster på programmet som ikke hører direkte inn under årsmøtet men som har blitt en form for tradisjon når vi først er samlet så mange tillitsvalgte fra hele landet.

Vi har utdeling av eventuelle æresbevisninger til medlemmer som har gjort seg spesielt fortjent til dette, og vi har et faglig påfyll innen aktuelle emner i forkant av møtet.

I år (2008) er det utdelt to slike, Unni Jensen fra Sør-Trøndelag ble tildelt vårt æresdiplom for lang og særdeles trofast tjeneste i hovedstyret, utvalg og på fylkesplan etter innstilling fra forrige års leder i Sør-Trøndelag – Svein Rokkones.

Diplomet ble utdelt under Sør-Trøndelags årsmøte. Unni var dessverre

ikke til stede på landsforeningens årsmøte, men det var et enstemmig hovedstyre som tildelte henne vårt diplom.

Videre ble vår nestleder og stifter av Arbeidsmiljøskaddes Landsforening Oddvar Pettersen, tildelt vår høyeste utmerkelse, A.L.Fs ærespris, som består av en bronseskulptur utført av billedkunstner Oddmund Raudberget og medfølgende diplom for sitt mangeårige og utrettelige arbeid for Arbeidsmiljøskaddes Landsforening og våre medlemmer.

I tillegg hadde vi en meget vellykket guidet omvisning i Dyreparken på fredag kveld, hvor vi fikk stifte bekjentskap med mange av de eksotiske dyrene som finnes der, en minneverdig tur.

På den faglige siden hadde vår nestleder en gjennomgang av Diskrimineringsloven og lovens betydning for A.L.Fs arbeid.

Veiledningsansvarlig Jan Bjørn Isaachsen holdt foredrag om vårt veiledningsarbeid og veien fremover, som er meget spennende, i forhold til nytenkning og større fokus på enkeltmedlemmer, fylkeslag og regionsamarbeid i denne vår aller viktigste målsetning.

Marit Rokkones orienterte i samme gruppe om sine opplevelser som medlem av brukervalget ved St. Olavs hospital, Yrkesmedisinsk avdeling, og vi kunne bare konstatere at dette er viktig og burde kunne gjøres ved andre yrkesmedisinske avdelinger i landet.

Helt til slutt i veiledningsbolken holdt advokat Johan Fredrik Gjesdahl et meget interessant innlegg om de juridiske sider ved yrkesskader og erstatning.

Til årsmøtet hadde vi besøk av Regionsstyreleder i NHF Agder, Oddvar

LEDEREN HAR ORDET

Lars Kristian Hille

Skoland, som ble valgt til møteleder for årsmøtet og som løste oss gjennom hele årsmøtet på en utrolig demokratisk og flott måte.

I tillegg hadde vi besøk av Skjalg Odland – sentralstyremedlem i NHF og en verdifull fargeklatt og inspirator på møtet.

Selve årsmøtet ble gjennomført på en måte som man som leder bare kan drømme om, og takket være en meget dyktig møteleder og gode debattanter, gikk diskusjonen høyt og alltid på sak, og alle vedtak ble fattet enstemmig.

Jeg er meget takknemlig til absolutt alle deltagere på årsmøtet for en forbilledlig deltagelse, og ser frem til de kommende år med spenning og gode følelser.

Jeg ønsker alle en god sommer!

Materiellfrister for Syndrom i 2009

Nr. 1 - utgivelse uke 10

Materiellfrist: 30. januar

Nr. 2 - utgivelse uke 25

Materiellfrist: 15. mai

Nr. 3 - utgivelse uke 39

Materiellfrist: 21. august

Nr. 4 - utgivelse uke 51

Materiellfrist: 13. november

Alle kan gjøre litt!

Det er så merkelig, når det er innsamlinger der man må vise litt giverglede, så er det svært ofte de som har minst som gir mest. Har du og lagt merke til det?

Kanskje det er fordi at de av oss som har hatt lite vet hvordan det er å lure på; har jeg penger til mat i dag?

Vi som lever i dag vil bli husket som bruk og kast generasjonen. Jeg tror at det vil snu. Radikalt. Vi kan nemlig ikke fortsette slik. Jorda vil bli et søppelberg som ingen kan håndtere til slutt. Og jeg tror også at dersom alle tok vare på og delte jordens ressurser med de som ikke har så mye som oss så ville det vært nok mat på jorda til alle.

Mange av oss samler klær og leverer til Freteks eller kanskje andre innsamlingsaksjoner; der klærne blir sendt til andre land i den 3. verden. Små og store innsamlinger i det ganske land. Det er mange ildsjeler i dette landet.

Noen byer har såkalte varmestuer for menneskene livet har fart ille med. Der tar de imot det meste, ikke bare mat men andre forbrukerartikler.

Det er nemlig sånn i dette fantastiske rike landet vårt, så fungerer det slik at når butikker; det være seg sko, klær eller annet, skal

kaste overflødige, lite salgbare ting eller utgått på moten, så kjører de venstreskoa på søpla en dag og høyreskoa en annen dag. Bare for å være sikker på at ingen skal kunne gjøre seg nytte av det. Klær som blir kastet river de eller klipper dem opp slik at ingen skal kunne bruke dem om de finner dem.

Når jeg hører om slikt blir jeg kvalm. Da sitter det barn på barnehjem i Russland og andre vest-blokkland uten sko og strømper midt på kalde vinteren og fryser seg blå og dør av lungebetennelse og andre sykdommer som ikke er farlig for oss, men for dem fordi de er svake og mangler motstandskraft. Og her hos oss kastes klærne som kunne gitt dem varme i kalde vinterdager og netter.

Går det virkelig ikke an å levere disse klærne til organisasjoner som tar imot slikt? Dette skjer jo hele året at noen har hjelpesendinger til Ukraina, Afrika, Russland, Romania, Polen og Afghanistan. Eller Freteks, men da er det dette problemet at det finnes i egen by og da får jo ikke butikkene solgt tilsvarende det som blir solgt billig fra Freteks.

Mat som har gått ut på dato, eller Best før datoen, som altså ikke betyr at det er ødelagt etter den datoen. Vi er jo hysteriske i dette landet når det gjelder denne Best før datoen.

Frode Steen Gunstensen

Vi har både Varmestuer og Fattig Norge som tar imot slik mat som har gått over Best før datoen.

Som ho sa ei frisk Frelsesarmedame som gjenfortalte en godt vits, gjengitt fra en annens munn: Du var bedre før du var 25 du og, men det betyr ikke at du er ubrukelig etter at du ble 40.

Brødforretninger og andre steder der de lager opp mat som er ment å selge den ene dagen og ikke blir solgt; det blir kastet i søpla. Ja de må jo til og med betale for å bli kvitt det. I prinsippet har man jo ikke lov til å ta med noe hjem fra butikker, kiosker ol. Men det blir heldigvis gjort av og til.

Vi som er litt eldre har jo lært at vi ikke skal kaste mat.

Og alle kan gjøre noe, vi kan gjøre litt. Vi kan ha våre medmennesker i tankene hele tida. De som har muligheten til å dele og å dele ut, bør gjøre det og på den måten «omvende» de som kaster og sløser og få de til å tenke gjenbruk på en annen måte.

Ny dom om foreldelse, forsikringssselskapenes varslingsplikt

Av advokat Bjørn M. Brauti
Advokatfirmaet Nidaros DA

Når man har vært utsatt for en yrkesskade eller fått en yrkessykdom og varslet forsikringssselskapet om dette i rett tid, dvs. før krav i saken er foreldet, har som kjent forsikringssselskapene en lovpålagt plikt til å varsle om at man vil påberope seg foreldelse.

Årsaken til denne lovendringen, som kom inn i lovverket 1. oktober 1998, var at forsikringssselskapene ikke skulle kunne påberope seg foreldelse under sakens behandling.

Fra de skaddes side har hele tiden varslingsregelen vært ansett for å gjelde under HELE saksbehandlingen, dvs. fra skademelding er sendt til selskapet og frem til det foreligger avtale om fullt og endelig oppgjør i saken.

De senest årene har forsikringssselskapene anført passivitet eller foreldelse om sakens behandling har et oppholdt på mer enn ca. 3 år etter at selskapet selv har valgt å avslutte sakens behandling.

Dette har selskapene gjort uten at man har ansett seg tvunget til å varsle om at man vil påberope foreldelse, slik varslingsregelen er kommet til uttrykk i yrkesskade-forsikringslovens § 15.

Forsikringssselskapene anfører i denne sammenheng at varslingsplikten kun gjelder når det PÅGÅR forhandlinger i saken.

Nå foreligger det en dom fra Frostating lagmannsrett som tar stilling til dette vanskelige rettslige temaet. Skadelidte tapte i tingretten, men vant i lagmannsretten.

Dommen er ikke rettskraftig og kan derved i skrivende stund bli anket til Høyesterett.

Tross dette tillater jeg meg å redegjøre kort for lagmannsrettens begrunnelse.

Lagmannsretten mener at varslingsregelen må gjelde under hele sakens behandling. Helt fra skademelding er sendt til selskapet og frem til det foreligger avtale om fullt og endelig oppgjør i saken.

Således vil det avgjørende spørsmål ofte bli om det foreligger "avtale om fullt og endelig oppgjør".

Til dette kreves det at partene har en klar og entydig avtale hvor det fremgår at skadesaken er fullt og endelig oppgjort mellom partene mot utbetaling av bestemte erstatninger. Idet selskapene vil være de som fremmer en anførsel om at varslingsregelen ikke kom-

mer til anvendelse, vil det være forsikringssselskapene som har bevisbyrden for at det foreligger avtale om fullt og endelig oppgjør mellom partene.

Så langt har skadelidte, som ble utsatt for en yrkessykdom, vunnet saken.

Nå får vi bare vente og se om saken blir anket. Lykke til dere "alle der ute" som kjemper tunge kamper mot forsikringssselskapene. Få god hjelp og stå på. Det nytter.

ADVOKAT MAGGI RØDVIK
Medlem av Den Norske Advokattallforening

Advokat Maggi Rødvik
Tlf. dir. 22 91 07 11

Adv. fullmektig Lars Haugen
Tlf. dir. 22 91 07 10

**Personskade - Yrkesskade
Yrkessykdom - Alm.praksis
Fri retts hjelp - Trygderett
Forsikring - Erstatning**

Advokat Maggi Rødvik
Dronningensgt. 6, 0152 Oslo
Tlf: 22 91 07 11 - Faks: 22 91 06 01
Mob: 95 05 17 74
E-post: maggi@rodvik.no
Web: www.rodvik.no

Verv medlemmer til A.L.F

Verv medlemmer til A.L.F det være seg husstandsmedlemmer venner og kjente.

Jo flere du verver jo større er vinner sjansene.

Om du har kjennskap til personer i din omgangskrets som ikke vet om A.L.F, fortell dem om hvem vi er og la disse lese de siste sidene i Syndrom. Der finnes også innmeldingsblankett.

Tekning av vinner den 10. desember.

Vinner kontaktes og trekningsresultat offentliggjøres i Syndrom nr. 4.

Det er kun godkjente betalende medlemmer som gir verver rett til å delta.

Så husk å påføre ververs navn.

Premie: Philips 32" LCD-TV

Neonlysdamen

Hun står der så fromt på mitt soveromsskap med hendene foldet på maven.

En skikkelse laget av skygge og lys og blafrende trær i fra haven.

Men hun står der rolig og ser ned på meg det er som hun spør; hvordan er det med deg?

Med tidløs profil og med knute i nakken og beltet stramt rundt den rike stakken.

Om hun er tidløs – så er hun nok fra en tid i tiden som gjør henne glad!

lallfall så gir hun meg ro i min sjel

slik at jeg kan sovne rolig hver kveld.

Og slik går det til – hver en natt jeg skal sove da fødes hun – av neonlysstråler!

Anne Grethe Fure

ADVOKATFIRMA

Wangensteen, Wigemyr & Co DA

Firmaet er blant de største advokatfirmaer på Sørlandet. Våre 12 erfarne advokater yter bistand innenfor de fleste rettsområder:

Alminnelig forretningsjus * Fast eiendoms rettsforhold
Odelsrett * Bygge- og reguleringsaker * Bobehandling
Erstatningsrett-personskade * Yrkesskader/-sykdommer
Forsikringsrett * Trygderett * Strafferett * Arbeidsrett
Skatte- og avgiftsrett * Familie, arv og skifte

Våre advokater:

* Helge Wigemyr	* Johan F. Gjesdahl
* Reidar Wangenstein	* Ivar Sveen
* Solveig Løhaugen	* Bjørgulv Rygnestad
* Yngve Andersen	* Erik Ottemo
* Kai Knudsen	* Inger Johansen
* Sverre Ellenes	* Ronny Chr. Håkonsen

Telefon 38 17 87 10 – Faks 38 02 04 58

Vestre Strandgt. 32, pb. 716, 4666 Kristiansand

ADVOKAT GRUPPEN
SAMARBEIDENDE ADVOKATER
TØNSBERG-SKIEN-ARENDAL-KRISTIANSAND

Positivt årsmøte

Tekst og foto: Jan Arne Dammen

Arbeidsmiljøskaddes Landsforening (A.L.F) har avholdt årsmøte og foreningens grunnlegger Oddvar Petersen fra Oslo ble hedret med A.L.Fs ærespris. Prisen ble delt ut av lagets leder Lars Kristian Hille fra Mandal. Øystein Haugland fra Bergen ble valgt inn i styret og vil kjempe sterkt for offshore-skadde.

Forslag om økt avgift

Videre ble det på helgens årsmøte i A.L.F vedtatt å arbeide videre for et nasjonalt kompetansesenter for yrkesskadde og yrkessyke.

A.L.F er meget skuffet over at dok-8-forslaget om denne saken og som ble fremmet av Venstres

Andrè N. Skjelstad i 2008 ikke fikk flertall i Stortinget.

A.L.Fs bekymring vedrørende utredning av personer med mistenkt yrkessykdom/skade utløste en henvendelse til daværende arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hansen. Foreningen fikk til et møte hvor de fremla et krav om opprettelse av et nasjonalt kompetansesenter for utredning og forskning. A.L.F er langt fra fornøyd med sakens utfall og vil fremme et nytt krav til Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Foreningen vil i tiden som kommer arbeide med en finansieringsplan for et Nasjonalt kompetansesenter og vil foreslå en særavgift på alle

kjemikalier i Norge med unntak av drivstoff.

Offshore

A.L.F Offshore sitter på en enorm kompetanse og vil fortsette samarbeidet de har med yrkeshygienikere og laboratoriepersonell. Dette er ikke minst viktig i arbeidet med å informere de unge om farene innen offshore, slik at man unngår slike skader som medlemmene i A.L.F Offshore har pådratt seg.

Leder i A.L.F Offshore Øystein Haugland har 31 år bak seg på Ekofisk og forteller at mange unge kollegaer har fått utviklet kreft og er sikker på at dette skyldes arbeidsmiljøet.

Det nye styret:

Leder:

Lars Kristian Hille, Vest-Agder

Nestleder:

Geir Werner, Oslo

Styremedlemmer:

Frode Steen Gunstensen, Møre og Romsdal
Jens Olav Solli, Aust-Agder
Øystein Haugland, A.L.F Offshore

Varamedlemmer:

1. Marit Rokkones, Sør-Trøndelag
2. Jan Bjørn Isaachen, Vest-Agder
3. Arild Solvang, Aust-Agder
4. Jan Terje Biktjørn, Offshore
5. Jan Erik Tandberg, Offshore

Kjemper for arbeidsmiljøskadde – tildelt ærespris

Tekst og foto: Jan Arne Dammen

Hva gjorde Oddvar Petersen da han ble skadet av løsemidler og kjemikalier i yrket og måtte slutte i jobben? Vel, han tok det i alle fall ikke med ro!

På årsmøtet til Arbeidsmiljøskaddes Landsforening A.L.F ble foreningens ærespris for 2009 tildelt Oddvar Petersen. Prisen ble overrakt av leder i A.L.F, Lars Kristian Hille.

Oddvar Petersen tildeles ærespri- sen for fremragende og dyptgående arbeid for arbeidsmiljøskadde. I forbindelse med avdekking av farer og problemer når det gjelder eksponering for helsefarlige og sykdomsfremkallende produkter har han stått i front.

Likeså har han gjennom sitt arbeid påvist direkte feil og store mang- ler innen både offentlig tilsyn og helsevesen.

Oddvar Petersen var i sin tid grunnleggeren av foreningen, en forening som i de senere årene har satt dagsorden vedrørende kjemisk og organisk helsefare i forskjellige medier og hos de forskjellige myndigheter.

Prisen består av et diplom og en byste laget av kunstneren Odd- mund Raudberget.

Nina Susan Ellertsen, Oddvars "følgesvenn" i livet, har alltid vært en god støttespiller i arbeidet med råd og veiledning.

Tidligere mottakere av prisen: Journalist Asle Hansen, Dagbla- det.

- Jeg er rørt og ydmyk, og da jeg ble skadet og sto alene drømte jeg aldri om at jeg noen gang skulle motta noen hedrespris, sa Oddvar i sin takketale.

Den gang i 1986 var han sikker på at også andre i landet hadde fått helseplager som følge av sitt arbeid. Som en handlingens mann ruslet han opp til NRK og her fikk han slippe til i et program som het "Sånn er livet". Deretter leide han seg en postboks og etter noen da- ger begynte det å ramle brev ned i kassa. Dette var den spede begyn-

nelsen til denne foreningen som etter hvert ble en del av Norges Handikapforbund.

- Dette arbeidet i foreningen har gitt meg en mening med livet all- kevel. De gode tilbakemeldingene som jeg har fått, har også hjulpet meg til å kjempe videre, sa han.

- Det er vemodig at jeg nå går ut av styret, men jeg er fortsatt i live så dere er ikke kvitt meg ennå. Jeg er veldig stolt når jeg ser denne forsamlingen av representanter fra hele landet. Dere har også sagt ja til å hjelpe og støtte andre til en bedre hverdag, slik jeg en gang gjorde, avsluttet Oddvar Petersen, til stående applaus.

Oljeeventyret

Tekst: Øystein Haugland
Foto: Jan Arne Dammen

Jeg har over 30 års erfaring fra Ekofisk-området i Nordsjøen. Jeg har i alle år varslet om HMS-mangler, for å få disse rettet, eller rettet opp manglene selv der det var mulig.

Vi har en såkalt ufravikelig sikkerhetsregel "Det du ser har du ansvar for å gjøre noe med". Hvor mange ganger skal en varsle, skal en stå på til en møter veggen? Det ville ingen ansvarlige svare på. Det har vært en kamp i de fleste sakene og en kolossal uvilje mot å gjøre noe, selv om det har vært bagateller kostnadsmessig – i et selskap som stadig snakket om HMS, som nr. 1.

Jeg har engasjert meg fordi jeg har vært vitne til de forhold som de kjemikalieskadde har arbeidet under. Mange ganger så jeg personer i arbeidstøy med tøyhansker som var gjennom trukket av oljesøl, med olje og gass konsentrasjon langt over faregrensene. Den gangen var vi ikke klar over farene, det ble sagt at olje var et naturprodukt og ikke farlig. Etter at Biktjørn og Tandberg stod frem i media har de nå fått tilgang til skikkelig verneutstyr. Hvor har tilsynsorganene vært, de kan ikke ha unngått å ha sett dette? Når jeg har meldt fra om HMS mangler til tilsynsorganene får en som regel bare noe "tåkeprat" til svar. De

hevder at de ikke har ansvar for å gjøre noe.

Jeg har mange kjente/kollegaer som er blitt uføre, sitter i rullestol, dødd av kreft og utviklet kreft, det er derfor jeg har engasjert meg i dette arbeidet. I en mekanikergruppe er 59 % ute av jobb på grunn helseproblemer. Når en i tillegg har opplevd Alexander Kielland, uten å være om bord da den veltet, mistet flere kollegaer/familiemedlem og mange som har fått helseproblemer, opplevd flere branner, gassutblåsing, orkaner med store ødeleggelser, plattformen ble pårent av et fartøy, utsatt for H₂S, oljedamp og kjemikalier langt over de tillatte normene, da gjør det noe med deg, jeg kan ikke bare gi blaffen som det store flertall. Dette er grunnen til at jeg har engasjert meg for A.L.F. Dere skal vite at jeg/vi står på for å få frem sannheten om denne delen av oljeeventyret og de som måtte betale prisen med ødelagt helse og død. Det er ikke bare historien med de store og imponerende plattformene og alle 1000 milliardene en har tjent som skal frem.

De fleste av de som har blitt syke av olje og kjemikalier er ikke klar over hva som har gjort dem syke. Mange er så syke og hukommelsen så dårlig at de ikke er i stand huske hva de har blitt utsatt for og til å kreve den yrkesskadeerstatningen de har krav på. De

Øystein Haugland

må ha informasjon, men de er spredt rundt i hele landet, uten å vite om hverandre. Å få navnene er en uoverkommelig oppgave uten myndighetenes medvirkning. Det er personer som har kjempet i mer en 10 år for å få den yrkesskadeerstatningen de har krav på. Uten hjelp fra A.L.F hadde de vært sjanseløse.

Alle dykkerne har ennå ikke nådd frem i sine saker, selv om det har vært mye mediaoppmerksomhet. Jeg føler meg sikker på at i denne saken er omfanget mange ganger større, fordi det er så mange som har jobbet med drilling og i yrker som har hatt kjemikalie-, olje- og gasseksponering. Men det virker som om ansvarlige myndigheter ikke vil vite om dette, og selskapene vil skjule fakta.

Følg med på A.L.Fs nettsider - www.alfnorge.no

Veiledningsdager i Trondheim

Jan Bjørn Isaachsen
Veiledningsansvarlig A.L.F

I et samarbeid med veiledningsansvarlige i Sør-Trøndelag, Marit og Svein Rokkones, arrangerte vi i felleskap en kurs-/informasjonskveld i A.L.F Sør-Trøndelags lokaler i Trondheim 9. og 10. februar 2009.

Opplegget for kvelden og påfølgende dag var en gjentakelse av et opplegg vi har kjørt for A.L.F Troms og ALF Hordaland.

Første kvelden kjørte vi et informasjonsmøte med vekt på hvordan utredning, skadeforløp, yrkeshistorikk, og i det hele tatt de områder som omhandler løsemiddelskadde og veien videre.

Det var over 20 personer på møtet og en meget god stemning, det var fritt frem for spørsmål og diskusjon.

Vi var så heldige at Rokkones hadde invitert advokat Hasse Benberg fra Advokatfirmaet Nidaros slik at vi også kunne få luftet spørsmål av juridisk karakter og dette var et stort løft for møtet.

Advokatfirmaet representerer jo svært mange yrkesskadde i Midt- og Nord-Norge og advokat Benberg utrykte seg meget positiv til møte og innhold. Neste gang noe slikt arrangeres vil vi ta advokaten på ordet og også invitere han til å delta på dag 2 for direkte samtaler med medlemmer som har en vanskelig eller uavklart situasjon i forhold til NAV, yrkesmedisinsk eller erstatningsspørsmål.

Dette er en kjempeidé.

Møtet ble avrundet med deilig pizza og drikke på lokallagets regning og jeg er imponert over arrangementet.

Tirsdag 10. februar hadde vi invitert de som måtte ønske en mer personlig samtale med meg og veiledere fra fylket til å møte på fylkeslagets kontor fra kl. 10.00 til kl. 13.00.

Vi fikk besøk av fire medlemmer med en svært forskjellig artet problemstilling, men alle fikk sine samtaler og jeg håper at det videre arbeid også vil gi dem hjelp og veiledning i sine saker.

For meg som veiledningsansvarlig var dette en flott opplevelse og et flott arrangement og jeg håper at vi kan gjenta dette så snart som mulig. Responsen fra de fremmøtte var entydig positiv.

Veiledningskveld

Undertegnede deltok på A.L.F Sør-Trøndelags veiledningskveld i Trondheim 09.02.09, som ble holdt med Jan Bjørn Isaachsen som hovedforedragsholder.

Foredragene ble lagt opp slik at Jan Bjørn Isaachsen informerte om A.L.Fs erfaringer med utredning av yrkessykdommer i helsevesenet og behovet for å få all informasjon frem i denne prosessen. Det ble spesielt lagt vekt på skadeforløpets og yrkeshistorikkens betydning i utredningsfasen.

Undertegnede holdt et kort innlegg for å redegjøre for aktuelle juridiske problemstillinger og svare på direkte spørsmål fra salen.

Møtet i seg selv var meget positivt og informativt, som undertegnede hadde stort utbytte av. Respon- sen fra flere av tilhørerne tilsa også at utbyttet var positivt for dem.

Når det gjelder behovet for veiledningskvelder generelt, tilsier min erfaring at dette er meget stort, spesielt for løsemiddelskadde. De færreste har særlig erfaring i hvordan de skal gå frem for å få en tilstrekkelig utredning etter at de er påført skader. De færreste vet også hvilken informasjon som er relevant ved utredningen av løsemiddelskader. Veiledningsmøter vil derfor være en svært viktig hjelp og støtte for foreningens medlemmer.

Min mening er at det vil være en viktig del av en interesseorganisasjons arbeid å avholde denne typen møter for sine medlemmer. Det vil være informativt og opplysende, og hjelpe medlemmene i prosessen med å få saken tilstrekkelig utredet.

Hasse Benberg
Advokat i Advokatfirmaet Nidaros DA

En yrkesskadds opplevelser i forhold til

Etter langvarige problemer med arbeidsforholdene og erfaringer med hva arbeidsgiver er i stand til, for å undergrave sitt ansvar på tross av våre demokratiske lover, var jeg syk, sliten og desillusjonert.

Jeg følte at jeg ikke kunne plage venner med ”den uendelige historien” og fikk råd av en god venninne gjennom flere år til å melde meg inn i A.L.F. Hun er selv med i styret og vet hvordan foreningen fungerer.

Den 9. februar 2009 var det medlemsmøte. Jeg er nokså pysete til å dukke opp i fremmede forsamlinger (min venninne kunne ikke møte) og følte meg ikke høy i hatten da jeg møtte opp. Jeg møtte ganske raskt imøtekommenhet og vennlighet og jeg fikk sitte ved siden av en hyggelig dame som forsøkte å få en fremmed til å føle seg velkommen. Jan Bjørn Isaachsen hadde informasjon denne kvelden om veiledning og veiledningsarbeid, og jeg fikk vite mer om hvordan foreningen fungerer, og om hvilke problemer som gjør seg gjeldende hos arbeidsmiljøskadde, hva som kan gjøres og hvem som kan kontaktes. Det var et oppfølgingsmøte med Jan Bjørn Isaachsen neste dag, og der var også Marit og Svein Rokkones. For første gang på lang tid møtte jeg folk som forsto hva jeg gikk igjennom, fordi de hadde vært der selv, og de var villige til å lytte og fremfor alt støtte.

En byrde man kan dele blir halvparten så tung!

Jeg er fra barnsben av lært opp til å hjelpe andre. Jeg har vært så heldig og hatt en meningsfull jobb som sykepleier i mange år. Jeg ble tvunget til å slutte med tunge pleieoppgaver i hjemmebasert omsorg pga senskader etter en ulykke for mange år siden. Jeg videreutdannet meg som helsesøster både på grunn av interessen for forebyggende arbeid, og for muligheten til å ha et mindre fysisk krevende arbeid.

Jeg arbeidet i et givende arbeid som helsesøster i mange år før stor belastning på grunn av mye sykdom og store forandringer i arbeidsstokken førte til langtids sykemelding hos meg selv. Jeg forsto at jeg måtte redusere stillingsandelen for å kunne bli en stabil arbeidstaker og hadde behov for stol med støtte og en bedre plassert PC. Jeg kunne bidra med en fullgod innsats i en mindre stillingsandel.

Dessverre er man avhengig av hvilken arbeidsleder man har på det aktuelle tidspunktet, og den nye arbeidslederen hadde aldri arbeidet sammen med meg og følte ikke noe ansvar for at jeg skulle kunne arbeide i redusert stilling. Arbeidsledere bør etter min mening ha forståelse for at menneskelivet er slik at man ikke kan forvente at alt går like glatt til ethvert tidspunkt. Funksjonshemninger av forskjellig art trenger ikke å være negativt for tilsettings-

stedet med litt velvilje. Når man arbeider med mennesker kan det være et pluss i kommunikasjonen at man har vidsyn og kunnskap til å se og forstå.

Da jeg hadde krav på arbeid etter mange års ansettelse ble jeg tilfeldig plassert på et nytt tilsetningssted hvor jeg trivdes og etter lang prøvetid og positiv tilbakemelding startet på en ny videreutdanning for å oppgradere meg til de nye kravene.

Etter nesten to år uten fravær ble jeg syk i luftveiene og fikk etter hvert et svekket immunforsvar. I starten gjorde symptomene seg kun gjeldende i arbeidsmiljøet, men utviklet seg til å vare hele døgnet. Fastlegen sendte meg rundt til forskjellige spesialistene for å få meg utredet. Jeg gjorde alt for å gå på arbeid på tross av de alvorlige symptomene, i frykt for atter en gang å miste mitt tilsetningssted.

Jeg var så redd for å miste mitt arbeid at jeg i lang tid fortrenget sannsynligheten for at jeg ble syk på grunn av konstante vannlekkasjer og derav mulighetene for soppvekst i arbeidsmiljøet. Det var lite populært at jeg gikk rundt som en ”gjøende sopphund” og flere medarbeidere ble bevisst på at hodepinen og luftveisirritasjonen de fikk på arbeid hadde sammenheng med innemiljøet. Det var lite populært å ta fatt i dette på en arbeidsplass som fra før av var nedleggingstruet. I ettertid ble det forsøkt å legge lokk på

A.L.F veiledning

arbeidsmiljøskaden ved at verneombudet ble nektet å gi ut rapporter om analysene som var tatt og det ble overfor NAV uriktig benektet at slike prøver var tatt.

Det skjer noe med en etter motgang og sykdom. Foruten helse kan en tape rettigheter, arbeid, selvtillitt og energi. De lovløse tilstandene en havner i som syndebukk i et arbeidsmiljø, kan ikke beskrives for folk flest, da ingen vil tro at dette kan skje i et velordnet samfunn.

Med dette bakteppet kom jeg til A.L.F og hadde samtaler med Jan Bjørn Isaachsen og Marit og Svein Rokkones og jeg opplevde at de forsto hva jeg snakket om. De hadde kjent på mange av de samme problemene selv.

Min situasjon opplevdes slik at jeg egentlig følte behov for en ”standin” for å ta fatt i nødvendige ting. Den informasjonen og oppmuntringen jeg fikk fra A.L.F fikk meg til å forstå verdien av likemannsarbeid.

Jeg fikk nyttig informasjon som ga meg støtte. Dette var ikke bare tom teori, men ble opplevd som en genuin interesse for å hjelpe. Marit og Svein Rokkones la andre ting til side og møtte meg da jeg trengte rådgivning i forhold til videre utredning og veien og gå.

Marit Rokkones sa seg villig til å følge meg til videre utredning på arbeidsmedisinsk avdeling. Jeg opplevde at det ikke bare er verdi i det å kunne hjelpe sine medmennesker, men det er en stor verdi i det å kunne få støtte og hjelp av

sine medmennesker også. Marit Rokkones har en stor evne til å være støttende med respekt og likeverd. I en situasjon hvor den kognitive funksjonen påvirkes av sykdom og påkjenninger, opplever jeg det som ikke bare verdifullt å ha følge av en likemann, men nødvendig.

Min takknemlighet kan ikke uttrykkes i ord. Veien videre er ikke overennå og det er godt å kunne ha noen å ringe til. Jeg håper selv å kunne være en av dem som støtter i det videre arbeidet i A.L.F og at jeg kan bli kjent med flere av de andre medlemmene. Sammen har vi et hav av erfaring og kunnskap. Sammen kan vi ikke bare gjøre sykdom og plager lettere å bære - vi kan til og med ha det moro!

Marit Lehn

ADVOKATFIRMAET
NORMAN & CO ANS

ETABLERT 1878

Helge Husebye Haug
Kjell Inge Ambjørndalen
(leder av fagrådet i A.L.F)
Jane M. Ytreøy Grøndalen
Julie Høydal Davik

M.N.A

E-mail: advokatfirmaet@norman-co.no
www.norman-co.no

PERSONSKADE
YRKESKADE
PASIENTSKADE
FORSIKRING
PROSEDYRE

Kontoradresse:
Huitfeldtsgt 4
0253 Oslo

Telefon
22 12 11 80

Telefaks
22 12 11 90

Skolemedisin kontra alternativ medisin

Av Rune Bergmann
runebergmann@yahoo.com

I dag har jeg lyst til å skrive om et tema det for tiden er mye forvirring rundt. Det handler om det mange kaller "skolemedisin" kontra den såkalte "alternativmedisin". Tingen er jo at det slett ikke lenger er så enkelt å finne ut av hva som er hva, hva som virker og hva som ikke er så godt.

Mange går også rundt og tror at de må holde det hemmelig for sin vanlige lege at de også benytter seg av akupunktur, naturmedisin, healing eller andre ting som det offentlige liksom ser ned på.

I min egen erfaring har jeg funnet at de alternative legene jeg har benyttet meg av ofte er i besittelse av en langt bredere og grundigere utdanning enn noen av de vanlige legene jeg har sett. Flere har full vanlig legeutdanning før realitetene har fått dem til å åpne øynene og sinnene sine til den virkelige verden og de har gått videre og studert kinesisk medisin, naturmedisin eller et eller annet helhetlig felt.

Disse modige sjeler blir da som oftest kastet ut fra sine respektive legeföreninger under påskudd av deres "tvilsomme" metoder eller

uttalelser. Den virkelige grunnen er jo at disse modige legene etter hvert blir dårlige selgere for den farmasøytiske industrien som har sine lange tråder dypt inne i styre og stell i de fleste land og deres økonomi. Dette handler altså mer om økonomi og politikk enn det handler om å kurere sykdommer. Du og din helse står slett ikke noen steder på dagsordenen til den farmasøytiske industrien, der er det kun patenter og profit som teller og alt annet er underordnet.

Vi har gjennom årenes løp blitt ledet til å tro at vår helse ligger

Mer HMS med YARA

Toksisk gass kan utgjøre en betydelig kjemisk helserisiko i mange arbeidssituasjoner, Yara tilbyr Nutriox®-konseptet som består av:

Rådgivning

Vi tilbyr individuell rådgivning, seminarer og foredrag for å øke kunnskapen om årsaker, konsekvenser og mulige behandlingsmåter av meget toksisk gass som hydrogensulfid (H_2S) med relatert risiko for lukt og korrosjon.

Kartlegging

Tilstrekkelig dokumentasjon av gasskonsentrasjonen er nødvendig for å være i tråd med arbeidsmiljøloven og for å bestemme riktig tiltak. Vi tilbyr kartleggingsprosjekter som innbefatter befaring, utleie av måleutstyr og kartleggingsrapporter.

Behandling

Avhengig av situasjonen vil vi anbefale behandling av de underliggende årsakene. Det er ofte nødvendig med kontrollert dosering av tilsatsstoffet Nutriox® som biologisk hindrer gassdannelse i avløpsvann, slam og annet avfall. Nutriox® er en høyren, ikke merkepliktig nitratløsning som produseres i Norge.

Hvis du er interessert i mer informasjon kontakt oss på telefon 24 15 70 00

www.yara.no

trygt forvart i hendene på våre leger og helsevesenet og at disse til enhver tid vet best hva som er bra for oss.

Dette er noe vi alle snarest bør ta opp til ny vurdering da vår helse først og fremst er vårt eget ansvar, ganske enkelt fordi vi er de eneste som bor i våre kroppar og det er vi som får lide når ting går galt.

De fleste av oss som leser “Syndrom” har fått vår helse ødelagt gjennom mange års eksponering til skadelige stoffer eller omstendigheter og jeg mener ikke at det er vår egen skyld. Det jeg vil frem til er at nå som skadene er oppdaget er det opp til oss selv hva vi vil velge for å bøte på problemene.

Mange av oss er, innen skadene blir oppdaget for hva de er, så ødelagt at det er lite håp for en “kur”. Det er likevel mange ting vi kan gjøre for å bedre vår situasjon og gjøre hverdagen mindre smertefull og vanskelig.

Det er her våre frie valg og vårt eget ansvar kommer inn i bildet. Skal vi ha utført omfattende arbeider på huset eller bilen vår er det ansett for helt i orden å innhente tilbud fra flere forskjellige fagfolk og vi sjekker gjerne deres kvalifikasjoner, bakgrunn og referanser før viktige avgjørelser blir tatt. Vi skal jo tross alt betale masse penger for dette og vi skal leve lenge med utfallet.

Selv har jeg etter hvert inntatt den samme holdningen til de jeg velger som mine leger eller terapeuter og jeg er slett ikke lenger redd for å spørre dem direkte om deres kunnskaper på områder jeg finner det vesentlig at de bør beherske før jeg slipper dem løs på min kropp. Jeg skal tross alt betale regningen og leve med utfallet av det som blir gjort.

Her vil jeg også få skyte inn at “magefølelsen” er utrolig viktig, hvordan du føler deg sammen med vedkommende lege eller terapeut. Energien som oppstår mellom to mennesker er veldig viktig i slike sammenhenger og om du føler at din lege snakker “ned” til deg eller ikke tar deg på alvor så er det viktig å si fra om dette eller finne en annen lege med en gang.

Prøv å tenke deg hvordan utviklingen vil gå om stadig flere pasienter snur i døren når de får høre at nei denne legen har ingen kunnskap om ernæring, mineraler eller vitaminer.

Enten må de etter hvert oppdatere sine kunnskaper eller belage seg på å selge det flotte huset og den dyre bilen da pasientene vil flokke seg til dem som kan og som vil.

Det kan kanskje høres ut som om jeg har noe imot vanlige leger men dette er slett ikke tilfellet.

Det jeg har problemer med er likegyldighet og manglende innsikt

Rune Bergmann

og respekt hos de som har påtatt seg stort ansvar for andre menneskers ve og vel.

Jeg tror at verden nå har kommet til en milepel, et alvorlig veiskille mellom to verdssystemer. Det ene er styrt av profitt og grådighet og det andre er styrt av integritet og helhet og vi må alle gjøre våre egne valg om hvilken vei vi ønsker å følge.

Dette vil i årene som kommer stå mer og mer sentralt i våre daglige liv. Hvem vi selv velger å være, hvem vi selv velger å ha omgang med og hvem vi velger å kjøpe tjenester fra.

Det er derfor jeg sier ja takk – begge deler, fordi jeg tror det er rikelig med rom for alle, både vanlige leger og andre behandlere men de må på begge sider lære å skjerpe seg og vokse med oppgavene om de ønsker å få bli med inn i fremtiden.

Ny yrkesskadelovgivning - Vet Regjeringen hva de har foreslått?

Av Kjell Inge Ambjørndalen

Siden 1990 har vi hatt et to-sporet system i yrkesskadelovgivningen. Dersom man skades/påføres sykdom i arbeidslivet har man rettigheter i så vel Folketrygdloven (kapittel 13) som i Lov om yrkesskadeforsikring. Dette innebærer at skadelidte må forholde seg til to instanser, både NAV og det forsikringsselskap arbeidsgiver hadde avtale med. I tillegg er årsakskravene forskjellige i forsikring og trygd, noe som ytterligere kompliserer situasjonen.

Denne prosessen er tidkrevende, fordyrende og ineffektiv. Det må opprettholdes saksbehandlingskompetanse i begge organisasjoner og de skadelidte må forholde seg til flere saksbehandlere og ulike regelsett.

Så jeg har forståelse for at man ønsker en forenkling. For ikke lenge siden sendte derfor Regjeringen ut et høringsnotat, hvor man foreslår å samle rettighetene i én lov, Arbeidsskadeforsikringsloven. Notatet er velskrevet, og inneholder et betydelig antall honnørord. Det uttales blant annet at ”erstatningen til skadelidte skal være på om lag samme nivå som i dag”, og at ”reglene vil trygge skadelidtes rettigheter, bidra til forutberegnelighet og likebehandling, samt raske og effektive oppgjør”.

Overskriften på denne artikkelen (som muligens kan fremstå som noe provoserende) skyldes at for-

slaget, etter min mening, vil ha motsatt effekt – og at det er umulig å forstå at de som har skrevet dette kan tro noe annet.

Det er ikke tilstrekkelig plass til en grundig gjennomgang av forslaget. Det er imidlertid to elementer som er særlig viktige. Den første dreier seg om den planlagte organiseringen, den andre om årsakskravet gjelder yrkessykdommer.

Organiseringen

Regjeringen foreslår for det første at det skal opprettes en ny saksbehandlingsinstans: Arbeidsskadeenheten. I seg selv er ikke dette egnet til vesentlig irritasjon. Problemet er imidlertid at man ikke slipper tak i forsikringsnæringen. Både beregning og innkreving av premien skal foretas der. I tillegg skal såkalte ”mindre saker” (hva nå enn det måtte være) fortsatt behandles av selskapene, likeså eventuell medisinsk oppfølging utenfor det offentlige apparat. I tillegg må man som før forholde seg til NAV når gjelder basisrettigheter som sykepengen, rehabiliteringspenge mv. Alt i alt innebærer dette at skadelidte risikerer å måtte forholde seg til tre instanser, mens det i dag er to. Hvor mener man å finne en effektivitetsgevinst i dette?

Et reelt alternativ ville vært å legge saksbehandlingen til NAV, som allerede i dag besitter stor kompetanse på yrkesskadefeltet. På yrkessykdomsfeltet har de i flere år hatt et eget kontor som behandler samtlige yrkessykdomssaker.

Dette kunne enkelt vært utvidet til også å omfatte yrkesskader. I så fall ville de skadelidte kunne forholdt til kun én instans for alle sine rettigheter.

Årsakskravet ved yrkessykdommer

Lov om yrkesskadeforsikring oppstiller en særskilt rettssikkerhetsgaranti for den skadelidte, i form av en forsterket omvendt bevisbyrde, jfr § 11, 2. ledd. Dersom sykdommen som sådan er en kjent yrkesrelatert lidelse er det opp til forsikringsselskapene å bevise at den aktuelle skadelidtes symptomer ikke skyldes påvirkning fra arbeidslivet. For å slippe ansvar må dette til og med fremstå som ”åpenbart”. I dette ligger blant annet at skadelidte ikke må bevise at eksponeringen har vært tilstrekkelig. Det er nok at eksponeringskilden har vært til stede.

Og dette var noe lovgiverne var seg svært bevisste da de planla Lov om yrkesskadeforsikring: ”For at skadelidte skal få et fullgodt vern, er det etter Justisdepartementets syn her nødvendig med særregler”, jfr Ot prp nr 44. Videre: ”Arbeidstageren er i utgangspunktet i en vanskelig situasjon på grunn av sykdommen. Denne bør ikke gjøres verre ved at han eller hun må føre et praktisk vanskelig bevis for at sykdommen gir rett til erstatning ...”.

Men, hva gjør Regjeringen nå? Her er forslaget til lovtekst: ”Sykdom likestilles med ulykkesskade,

Nevropsykologi anvendt i arbeidsmedisinsk/industriell sammenheng

Kilde: Statens Arbeidsmiljøinstitutt

Omfattende nevropsykologiske undersøkelser kan brukes til å påvise og vurdere skader, i tillegg kan nevropsykologiske metoder anvendes for å fastsette eksponeringsnivåer som ikke gir skader.

En nevropsykologisk undersøkelse måler funksjoner som motorikk, oppmerksomhet/konsentrasjon, hukommelse, språk, abstrakt tenkning og problemløsning. Metodene kan undersøke om et stoff gir målbare påvirkninger på nervesystemet.

Klinisk nevropsykologisk praksis

Det er de lette skadene eller effektene på nervesystemet som er av størst praktisk betydning for nevropsykologers praksis i arbeidsmedisinsk og i industriell sammenheng.

I Norge har klinisk nevropsykologisk testing av pasienter som ledd i en arbeidsmedisinsk vurdering, i stor grad vært synonymt med diagnostikk av løsemiddelskader. Løsemiddelskade er egentlig en spesiell form av diagnosen toksisk encefalopati. Også andre stoffer enn løsemidler kan gi toksisk encefalopati. Blant de mer kjente eksponeringene er karbonmonoksid, hydrogensulfid, kvikksølv, bly og mangan. Det er også indikasjoner på at aluminium kan gi effekter på nervesystemet, dersom eksponeringene er høye nok. Selv om ulike testprofiler er mer eller mindre karakteristiske for ulike tilstander, kan ikke en funksjonsundersøkelse gi et svar på hva som er årsaken til pasientens tilstand. Men slik er det med mange former for funksjonsundersøkelser.

Nevropsykologiske tester anvendt i industriell sammenheng

Innenfor forskning kan nevropsykologisk testing brukes for å studere sammenheng mellom eksponering for potensielt neurotoksiske stoffer og deres effekter på nervesystemet. Resultatene på nevropsykologiske tester kan være en av flere metoder for å fastsette kritisk effekt knyttet til eksponeringer arbeidstakere kan være utsatt for. Man har studert både akutte effekter, altså effekter som går over når eksponeringen er opphørt, og langtidseffekter.

Red.anm.: Statens Arbeidsmiljøinstitutt, Oslo arrangerte et frokostseminar den 28. mai om emnet, hvor representant fra A.L.F deltok.

dersom skadelidte sannsynliggjør at a) sykdomsbildet er angitt i forskriften, b) påvirkningens art er angitt i forskriften, og påvirkningen har årsaksevne, og c) symptomer har oppstått i rimelig tid etter påvirkningen.

Så, Regjeringen ønsker altså at arbeidstageren skal ha bevisbyrden for at det har vært tilstrekkelig skadelig eksponering. Og dette er jo nærmest en umulig oppgave, gjerne etter flere tiår i arbeidslivet, i ulike bedrifter, med diverse eksponeringskilder som det ikke finnes dokumentasjon for? Og, i tillegg kommer at man er blitt alvorlig syk, og gjerne har nok med å takle hverdagen.

Dersom ovennevnte kriterier er oppfylt legger man fortsatt opp til en omvendt bevisbyrde, men da uten en forsterkning som i dag. For å unngå ansvar at man kan sannsynliggjøre "at sykdommen har andre og mer nærliggende årsaker". Det er altså tilstrekkelig med en alminnelig sannsynlighetsovervekt.

Totalt sett betyr dette en betydelig svekkelse av de yrkessykes rettigheter. Ingen av de målsettinger som er nevnt ovenfor vil bli oppfylt. Organiseringen blir ikke forenklet og årsakskravene blir vanskeligere å oppfylle.

Forslaget er ikke et bidrag til trygghet og sikkerhet for arbeidstagerne og vi får jo håpe at det parti som ble dannet for sikre deres rettigheter "våkner" før de foreslåtte endringer vedtas.

Veiledningshjørnet

Av Jan Bj. Isaachsen
A.L.F. Veiledningsansvarlig

A.L.F er VÅR organisasjon og vi skal se litt på hva vi gjør i dag, hvilke endringer som vil komme og gjerne diskutere hvilke utfordringer dette bringer med seg.

Hva skjer?

Perioden vi går inn i er, i mine øyne, utrolig viktig og nyskapende innen området Veiledning.

Fylkes- og regionsamlinger

Hovedstyret har åpnet for at vi skal kunne arrangere kurs, seminarer og fellessamlinger for både veiledere og medlemmer.

Det vil si at de fylkeslag som ønsker bistand fra vårt veiledningssystem vil få tilbud om dette på lokalplanet og, hvor det er ønskelig og praktisk mulig, i regionsammenheng.

Disse møtene er planlagt å ha et fleksibelt innhold slik at de kan tilpasses til lokale ønsker og behov i hvert tilfelle.

Videre er det gjort noen prøver på slike møter og det har i denne sammenheng vist seg meget ønskelig at det også gis tilbud til enkeltmedlemmer for spesiell gjennomgang av deres egen sak.

Vi har i år hatt et slikt medlemsmøte i Sør-Trøndelag, hvor også Nord-Trøndelag deltok, og ut fra tilbakemeldingene var dette et meget vellykket prosjekt som det er all grunn til å bygge videre på.

Nøkkelpersoner i dette er Marit og Svein Rokkones.

Hovedstyret har også gitt sin tilslutning til en slik videreføring.

Ressursgrupper - yrke

Ved dannelsen av ressursgruppen A.L.F Offshore ble det lagt et grunnlag og en åpning for at det innen ALF systemet kan startes ressursgrupper i ulike sammenhenger.

Dette kan dreie seg om rene faggrupper hvor felles skjebne gir mulighet for utveksling av informasjon, målinger, færemomenter i påvirknings sammenheng.

Informasjon som er samlet av den enkelte vil kunne brukes av nye medlemmer med skader fra samme miljø.

Tilsvarende ressursgrupper kan selvsagt dannes på landsbasis for yrkesgrupper hvor problemer og antall medlemmer tilsier dette.

A.L.F Offshore er jo et stjerneeksempel på hva man kan oppnå når ildsjeler virkelig bestemmer seg for å ta tak i et sakskompleks.

Jeg har jobbet en del sammen med Biktjørn og Tandberg i A.L.F Offshore i en del sammenhenger, og jeg bøyer meg i støvet for den jobben som er gjort på alle felter innen denne gruppen.

Organiseringen av ressursgrupper er enkel.

Jan Bjørn Isaachsen

Hvert enkelt medlem kan melde seg inn i en gruppe hvor man måtte passe ut fra yrkesbakgrunn eller andre forhold, og man vil derved nyte godt av all den informasjon og viten som måtte finnes i gruppen.

Samtidig er man automatisk innmeldt i det fylkeslag hvor man rent geografisk tilhører, og vil følgelig også nyte godt av det veiledningsarbeid som foregår i sitt hjemlige miljø, samtidig som man vil ha ett bredere sosialt og oppfølgingsmessig tilbud.

Ressursgrupper – veiledning

Også i vårt veiledningsarbeid ser jeg muligheter for å kunne bruke ressursgrupper.

Både lokalt, på fylkesnivå og i regionsammenheng vil ressursgrupper være et viktig bidrag for å gi informasjon og veiledning til våre medlemmer.

Veiledningsbank

Det er nok et felles ønske fra samtlige medlemmer i A.L.F at vi må få på plass et sekretariat med faste ansatte som kan ta seg av de daglige og løpende tjenester innen vår forening.

I denne sammenheng ville en Veiledningsbank være et sentralt emne å videreutvikle.

En veiledningsbank ville kunne gi oss et kartotek og en oversikt over den helt enestående samling av viten, ekspertise og ikke minst dokumenter, som vi disponerer i dag, uten et sentralt register og oppbevaringssystem.

En veiledningsbank ville kunne fungere for alle i organisasjonen hvor det ville være mulig å sette inn egen viten og dokumenter, men ikke minst ta ut det man måtte ha bruk for i forskjellige sakssammenhenger.

Det være seg fagstoff, HMS-blad og andre kilder som vil kunne representere være eller ikke være for en del av våre medlemmer.

En tanke å ta med seg.

Brukerutvalg og brukervedvirkning.

NAV sentralt har opprettet et brukerutvalg på lik linje med det som ofte skjer i helsetjenesten rundt i landet.

I sin Etableringshåndbok for NAV kontorer lokalt er det anbefalt at NAV tar kontakt med brukerorganisasjoner lokalt for å drøfte en slik brukervedvirkning.

Brukerorganisasjoner som vår kan ta kontakt med lokale NAV kontorer via NHF regionskontor, som er ansvarlig for dette.

Spesielt viktig vil det være å forespørre de fylkeskontorer

som arbeider med yrkessykdom og ménerstatningsspørsmål om dette.

Også ved samtlige medisinske utrednings avdelinger for yrkessykdom vil det være naturlig å prøve en slik ordning, og uten at jeg vet om dette foregår andre steder i Norge så er jeg veldig oppdatert på at det ved St. Olavs Hospital, yrkesmedisinsk avdeling i Trondheim, er opprettet et slikt brukerutvalg hvor to medlemmer fra A.L.F Sør-Trøndelag er invitert til å delta i dette.

Marit Rokkones er en av disse og vil underveis dele den erfaring hun sitter med om dette opplegget - med oss.

MEGET VIKTIG FOR OSS OG VÅRE MEDLEMMER.

Bruk av advokat

Advokatbistand er meget viktig i sammenheng med spesielt skadeoppgjør i forbindelse med yrkesskadeforsikring og andre erstatningsformer.

I denne sammenheng har A.L.F nedsatt et utvalg bestående av Svein Rokkones fra Sør-Trøndelag og undertegnede.

Utvalget skal komme frem til advokater og advokatfirmaer på landsbasis som vi kan anbefale våre medlemmer å bruke, og vite at vi anbefaler de beste jurister på dette området.

Det vil i denne sammenheng bli levert ut et skjema som vi håper

samtlig fylkeslag vil fylle ut, rett og slett for å få en tilbakemelding på hvilke advokater som brukes rundt i Norge.

Og det er meget vesentlig å nevne at det kun gjelder advokater som man vet gjør en førsteklasses jobb for våre medlemmer.

Pr. dato sitter vi med to advokatfirmaer som vi er sikre på, og det gjelder Nidaros advokatene i Trondheim og advokatfirmaet Wangenstein, Wigemyhr & Co i Kristiansand representert ved advokat Johan Fredrik Gjesdahl, som vi har besøk av på dette møtet for å orientere oss om dette fagområdet.

Men vi har noen flere på blokken og vil komme tilbake til dette.

Syndrom

Syndrom er sammen med våre hjemmesider vårt ansikt utad og ikke minst vårt veiledningsbibliotek.

Syndrom skal ha stor ære for å være meget bra og gir oss et informasjonsgrunnlag som er helt vesentlig for alt vårt arbeid.

Et godt råd må derfor være å la Syndrom ligge tilgjengelig i et hvert hjem og brukes igjen og igjen.

For min egen del har jeg stadig gjennomgang av tidligere nummer av Syndrom på nett og finner alltid noe nytt som kan brukes.

Syndrom må vi verne om – også i fremtiden.

A.L.F Hjemmesider

Tilsvarende som for Syndrom er A.L.F hjemmeside også vårt bibliotek og faktagrunnlag.

Hjemmesidene holder oss også orientert om store og små ting som skjer i samfunnet og som er av stor verdi for våre medlemmer og for vårt veiledningsarbeid

Jeg er overbevist om at jeg har alle medlemmer og andre med meg når jeg retter en stor takk til begge redaktørene og alle medhjelpere i tillegg.

Annet

Veiledningsperm

Veiledningspermen kan virke å ha blitt i et noe for stort volum i forhold til den enkelte bruker og vi vil derfor lage en noe slankere versjon til daglig bruk i veiledningsarbeid.

Yrkesmedisinsk prosjekt

Avdelingsledere ved regionale arbeids- og miljømedisinske avdelinger og STAMI har på eget initiativ startet et prosjekt som skal veiledes av Kunnskapsenteret, og som skal gi en kunnskapsoppdatering av diagnostisering av yrkesbetinget løsemiddeleksponering.

Det er planlagt en offentliggjøring av en kunnskapsoppsummering 04.09.09.

Det som er mest interessant er at gruppen er sammensatt av overleger, nevropsykologer, nevrologer, yrkeshygienikere, kjemikere, toksikologer og siv.ing. For første gang i historien meg bekjent.

Om godkjenning av yrkessykdom'

Et utvalg nedsatt av Regjeringen vil gi sin innstilling på revisjon av yrkessykdomslista og en godkjenning av denne.

På høy tid kan man si – den siste revisjonen var for 50 år siden.

Fri rettshjelp

Justisdepartementet har sendt ut en stortingsmelding denne måneden hvor de bl.a. ønsker å øke inntektsgrensen for fri rettshjelp fra 246 000 til 325 000 for enslige og fra 369 000 til 600 000,- for ektepar.

Dette kan bety mye for mange av våre medlemmer.

HMS Blad

Vi har fått tilgang til ECO onlinesamling av HMS-blad og kan derved søke i flere hundre tusen HMS-blad på internett.

Skjematisk saksgang

Jeg arbeider med en skjematisk fremstilling av saksgang i yrkeskadesaker, og får i denne forbindelse god hjelp av NAV Vest-Agder, ménerstatningskontoret. Denne vil foreligge ganske snart.

Fagråd

Fagrådet er savnet og det er å håpe at dette kommer på plass snarest mulig – i forhold til de ønsker som er nedfelt av hovedstyret.

Dårlig HMS-forståelse i Norge

Av Geir Werner, nestleder og sekretær

Det forundrer meg stadig oftere hvor dårlig forståelse nordmenn generelt har for HMS. Helse Miljø og Sikkerhet bør være noe av det viktigste man lærer arbeidstakere i en bedrift, rett og slett å ta vare på din egen helse.

Jeg mener man må vise verneutstyr mer enn det gjøres i dag. Se for eksempel på TV, når man viser frem et yrke som vanligvis er helseskadelig viser man van-

ligvis frem yrkesutøveren uten verneutstyr. I forskjellige ukeblader mv. vises også livsfarlig arbeid uten verneutstyr. I Vi menn i mai, uke 20, bygger man plastbåt med støvmaske som verneutstyr. Dette viser i hvert fall at man ønsker å beskytte seg men mangler kompetanse.

Helsedirektoratet har i mange år hatt forskjellige anti-røykekampanjer hvor de i hovedsak har fokusert på røyking og KOLS. KOLS kommer nok også av røy-

king, men ikke bare av røyking. Det var Landsforeningen for hjerte- og lungesyke som måtte gå ut med at KOLS ikke bare kommer av røyking.

I de senere år har man fått en type hysterisk beskyttelsesmani for eternitt. Jeg har arbeidet noe med eternittplater og beskyttet meg med gode støvmasker og vanlig arbeidstøy. I den senere tid har jeg sett at man ikler seg veldig mye verneutstyr bare man er i nærheten av eternittplater, og det

er bra. Verneutstyr kan man ikke få for mye av men alt utstyret er neppe nødvendig.

Det er allikevel en kjensgjerning at alt for mange dør og blir syke av kjemikalie-eksponering i Norge. Hvis like mange døde eller ble skadet i bilulykker ville det vært en nasjonal skandale. Det er ingen nasjonal skandale at over 800 dør hvert år som følge av kjemikalie-eksponering. For meg ser det ut til at myndighetene synes dette er helt ok.

A.L.F forsøkte i sin tid å medvirke til bedre forståelse for giftige kjemikalier på arbeidsplassen og formidle dette fra A.L.F til arbeidstakeren slik at folk flest kan beskytte seg selv. Utrolig nok var det ingen interesse fra Folkehelseinstituttet, regioner eller fylke for denne tanken.

Dette viser at myndighetene kun setter sin lit til det HMS arbeidet som skjer i dag. I 2007 besøkte jeg en HMS konferanse i Oslo Spektrum. Der var det kun 1200 besøkende i løpet av den helgen. Jeg har ikke vært på særlig mange av disse konferansene og andre HMS møter, men felles for de jeg har oppsøkt er at det fokuseres lite på kjemikalie-eksponering.

Jeg har ofte lurt på når norske myndigheter velger å trekke hodet opp av sanden og se på hva som egentlig skjer ute på arbeidsplassene og andre ovennevnte steder.

Jeg mener at HMS arbeidet som skal forhindre sykdom og skader arbeider seg haltende baklengs inn i fremtiden uten klare mål og meninger i det viktige forebyggende arbeidet dette kan være for folk flest.

Arbeidet blir litt sånn at KOLS kommer av røyking og man informerer ikke om at det også kan komme av støveksponering og at man overreagerer på andre ting.

A.L.F er en forening med god kompetanse som kan bidra med mye også innen folkeopplysning. Dette blir imidlertid vanskelig når myndighetene struper tilgangen til midler og ser ut til totalt å neglisjere det faktum at samfunnskostnadene er enormt store i tillegg til alle de menneskelige tragediene.

A.L.F arbeider for og ønsker et nasjonalt kompetansesenter blant annet med fokus på kjemikalie-eksponering og skadene dette medfører. Jeg håper også hvis vi får dette til at et slikt senter også kan forestå generell folkeopplysning om temaet. Hvis myndighetene evner å se problemene kan kanskje dette bli en realitet en gang i fremtiden, men da må man tenke nytt og være villig til å trekke hodet opp av sanden.

Slik som situasjonen er i dag bare øker problemene med kjemikalie-eksponeringer. Etter hvert som kjemikalier blir ulovlige har jeg inntrykk av at produsentene gjør

en liten ”vri” og får en nytt kjemikalie bestående av omtrent det samme som før men med et nytt ”nummer” og dette blir da lovlig fordi den blandingen ikke er registrert ulovlig - and the business goes on as usual. Det er imidlertid et faktum at man trenger kjemikalierne til forskjellig arbeid men utfordringen i fremtiden er at man må vite hva man arbeider med og selv sørge for egen beskyttelse.

VG hadde i april en dobbeltsidig reportasje om fiskemangel på Ekofiskfeltet og begrunnet dette med at det hadde kommet sel til området. Det faktum at man har sluppet ut tonnevis med svært giftig produsert vann var ikke tema. Til tross for at, i følge myndighetene, norsk oljeutvinning er den reneste i hele verden slippes det ut hundretusenvis av tonn med produsert vann i Nordsjøen. Ingen skal fortelle meg at dette ikke går utover dyrelivet i sjøen og selvfølgelig også de som arbeider med svineriet.

Jeg har lagt merke til at jo mer en bransje eller firma forurensar arbeidsmiljøet eller naturen jo grønnere er deres miljørider og HMS sider. Man kan kanskje si at IT avdelingene i disse firmaene tenker litt miljø ved at de lager disse sidene – et sted må man jo starte.

Uansett bør vår parole være: Nytt kompetansesenter for kjemikalie-eksponeringer nå!

Ved adresseforandring vennligst gi beskjed til medlemsservice NHF på tlf 24 10 24 00.

Min skamløse venninne

Jeg har en venninne som er helt uten skam i livet. Jeg har ved flere anledninger prøvd å få henne til å skjønne at det er visse ting man ikke gjør, selv i hennes alder. Hun er helt uten moralske skrupler og ordet diskresjon er et ukjent begrep for henne. Hun hevder sin rett, høylydt, samme hvem som er til stede. Hun er fullstendig kompromissløs, det er enten/eller, og det er lenge siden hun prøvde å være litt smidig.

Hvorfor jeg ikke kvitter meg med henne? Jo, på tross av alle disse unotene, så har hun en del egenskaper som jeg setter stor pris på.

Vi går av og til tur sammen, og da skammer jeg meg regelrett over henne. For det første vrikker hun sånn på rompa at ethvert vesen av hankjønn nesten mister gangsynet og bare følger i hennes spor. Og kommer der et mannfolk i hennes vei, så fotfølger hun dem så det er rett og slett pinlig, og hun gjør obskøne bevegelser, slik at jeg ikke vet hvilken vei jeg skal se. Hun slenger på det vakre brune håret på en utfordrende og iøynefallende måte så alle skal bli klar over hva slags sort hun er. Noe som er svært så innlysende, for det lar seg ikke så lett skjule, lettkledd som hun er. Og så disse blikk hun sender når hun slenger med håret sånn! Skjelmske, lokkende lure og småfrekke glimt av kåtskap som sier; kom skal vi leke, så snart et mannebein går forbi. Hun har riktignok en veldreid liten stuss, men hun behøver vel ikke te seg som Marilyn Monroe for det vel?

Ser hun noen hun ikke liker stilen på så sier hun fra så det runger. Det er mange jeg ikke liker trynet på, men jeg sier ikke fra på den måten for det. Dersom jeg får besøk når hun og er inne, så er hun ikke begeistret for det heller, hvis de da ikke spør etter henne. For hun må nemlig alltid være midtpunktet.

Og hun vet hva hun er verd, med den lange slanke kroppen, smidig svai rygg og med en holdning som hvem som helst kan misunne henne.

Innpåsliten er hun også. Jeg kan ikke la henne sitte i sofaen sammen med meg uten at hun kliner seg helt inntil meg og vil ha ros hele tiden. Akkurat som en unge. Du skulle ikke tro at hun var en ung dame på 30 år!

Men jeg vet at skulle noen antaste meg, så ville hun forsvare meg med alt hun har av krefter. Hun liker ikke katter, og det tror jeg er gjensidig, for jeg har ennå ikke sett at hun har tatt noen i sin favn.

Men hun er enkel i matveien, for når vi spiser forlanger hun aldri å få sitte ved bordet. Derimot venter hun til vi har spist og er såre fornøyd med restene. Da sitter hun der med de vakre brune øynene sine og den velformede snuten og gir oss dårlig samvittighet. Hun lyder av og til navnet Bella og er alles kjæreste på tross av en del unoter.

Jeg kunne selvsagt beskrevet henne som en tillitsfull, nysgjerrig og kosesyk liten bissevov som aldri lar noen anledning gå fra seg til å vekke oppsikt, være midtpunkt eller vise sin impulsivitet. Men da ville det ikke blitt noe kåseri.

Dvergdachser er nydelige skapninger med verdens mykeste pels og innsmigrende holdning, og de vet hva de vil ha og hvordan de skal få det.

Anne Grethe Fure

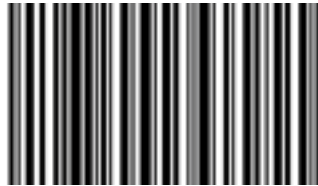

GRASROTANDELEN ^{ES}

Her er koder for registrering i grasrotandelen (Norsk Tipping)
Ta med koden eller org. nr. og registrer laget ditt.

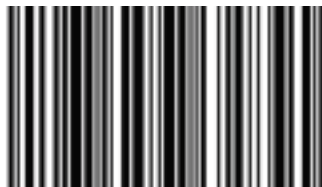
ARBEIDSMILJØSKADDES L AKERSHUS LAG

Organisasjonsnummer: 984589549

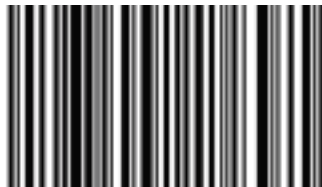
ARBEIDSMILJØSKADDES LANDSFO BUSKERUD

Organisasjonsnummer: 988777021

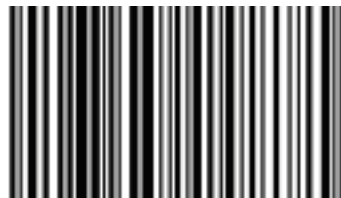
ARBEIDSMILJØSKADDES LANDSFO TROMS

Organisasjonsnummer: 984012969

MØRE OG ROM LAG AV ARBMILJØSKA LANDSF

Organisasjonsnummer: 988191906

NORD-TRØNDERLAG LAG AV ARBMILJØSKA LANDSF

Organisasjonsnummer: 993908126

*Dette sto på trykk i Dagbladet mandag 21. mars 2005.
Det er av så stor prinsipiell betydning at vi informerer på nytt.*

Snyter yrkessyke for erstatning

Trygdemyndighetene følger ikke en FN-konvensjon Norge ratifiserte allerede i 1935.

Resultat: Yrkessyke får ikke kompensasjon og kan ha gått glipp av millionerstatninger.

Tekst: Asle Hansen
ash@dagbladet.no

Dagbladet har de siste ukene avslørt hvordan løsemiddelskadde systematisk er blitt feildiagnostisert og gitt alvorlige, psykiatriske diagnoser fra Sykehuset Telemark. Dette kan ha ført til at flere hundre har gått glipp av millionerstatning.

I dag kan Dagbladet avsløre at disse løsemiddelskadde, og mange andre yrkessyke, kanskje ikke ville ha kommet i en slik situasjon dersom norske trygdemyndigheter hadde forholdt seg til gjeldende lover og regler.

ILO-konvensjonen

Trygderettsdommer Constance Merete Holtermann har jobbet som utreder i Høyesterett, og regnes som en av landets fremste eksperter på yrkesskadelovgivningen.

Dagbladet har fått tilgang til et foredrag hvor hun påviser at Rikstrygdeverket, mot bedre vitende, ikke forholder seg til ILO-konvensjon nummer 42, som Norge ratifiserte allerede i 1935. Dette er en FN-konvensjon som er laget for å sikre arbeidstagers rettigheter ved yrkessykdommer. Konvensjonen slår fast som en tommelfingerregel, at dersom arbeidstageren har vært tilstrekkelig

eksponert for skadelige stoffer i arbeidet, og sykdomsbildet er karakteristisk for yrkessykdommen, skal sykdommen godkjennes som en yrkessykdom.

Konvensjonen slår også fast at det skal være omvendt bevisbyrde i slike saker. I klartekst betyr dette at det er trygdemyndighetene eller forsikringsselskapene som må bevise at sykdommen har andre forklaringer enn yrkespåvirkning.

En ekspertkomité i det internasjonale arbeidsbyrå har kritisert Norge en rekke ganger fra 60-tallet og fram til nyere tid for at norske regler har vært i strid med ILO-konvensjonen.

For å tilfredsstille ILO, måtte regjeringen i 1987 tilføye et nytt avsnitt i forskriftene om yrkessykdom.

Følger ikke loven

Holtermann kritiserer trygdemyndighetene for ikke å klargjøre premissene når de henvender seg til medisinerne for å innhente uttalelser fra sakkyndige.

– Kravet om «karakteristisk sykdomsbilde» skal ikke være et medisinsk spørsmål, men et juridisk tolkningsspørsmål som må løses etter vanlig juridisk metode, sier Holtermann.

Hun påpeker at det medisinske årsaksbegrepet er mye strengere enn det juridiske, og at trygdemyndighetene i alt for stor grad bygger på de medisinsk sakkyndige.

– Medisinere går ofte direkte på det aktuelle tilfellet og vurderer om det er tilstrekkelig sannsynlighet for at det foreligger årsakssammenheng mellom skadelig påvirkning i jobben og sykdommen.

– Dette bygger på en feilaktig lovforståelse, som trygdemyndighetene og ikke de sakkyndige må ta ansvaret for. Man hopper bukk over prinsippet om omvendt bevisbyrde, påpeker Constance Holtermann.

Fagansvarlig Dag Melleby i Rikstrygdeverket er sparsommelig i sin kommentar til Dagbladet:

– Selvfølgelig kjenner vi ILO-konvensjonen, og har tilpasset regelverket etter den.

Sykehuset Telemark

I mange av sakene fra Sykehuset Telemark har ble det konkludert med at både eksponering for skadelige stoffer og pasientens sykdomsbilde er forenelig med løsemiddelskade.

Dette er egentlig alt trygdemyndighetene trenger å vite for å kunne godkjenne løsemiddelskaden som yrkessykdom, dersom annen påvirkning ikke kan bevises som årsak.

Slik bryter Norge loven

Dagbladet kan dokumentere at trygdemyndighetene og rettssystemet bryter ILO-konvensjonen, når de nekter yrkessyke erstatning.

Tekst: Asle Hansen
ash@dagbladet.no

Fredag omtalte Dagbladet en dom i Borgarting lagmannsrett 4. mars hvor skadelidte (44) ikke fikk godkjent løsemiddelskade som yrkessykdom etter å ha fått psykiatrisk diagnose fra den omstridte psykologen fra Telemark.

I denne dommen gikk rettssikkerheten tapt, da retten demonstrerte klart og tydelig at den ikke er kjent med verken ILO-konvensjonen eller gjeldende rett:

«...at forsikringsselskapet må føre bevis som gjør det åpenbart at arbeidstaker ikke er syk/skadet, må etter lagmannsrettens syn ha atskillig klarere rettslig forankring. Lagmannsretten legger etter dette til grunn at forutsetningen for at A skal kunne vinne frem, er at retten finner det overveiende sannsynlig (mer enn 50 %) at han har - slik han anfører - en hjerneskode.»

Borgarting lagmannsrett så i dommen bort fra den omvendte bevisbyrden. Rettens krav om «overveiende sannsynlig» er også rettsstridig. I dag er kravet «rimelig sannsynlig».

Dagbladet kan også dokumentere flere andre tilfeller hvor trygdmyndighetene ikke forholder seg til kravet om omvendt bevisbyrde.

I kjennelse av 30. mai 2003 uttalte Trygderetten:

«[...]at det er trygdmyndighetene som har bevisbyrden for at en annen påvirkning har forårsaket lidelsen.

Fylkestyrgdekontoret har ikke forsøkt å påvise det. Retten er kommet til at det ikke er mer sannsynlig at andre forhold en løsemiddelpåvirkning har forårsaket den ikkevaskulært betingede encefalopati.»

I kjennelse av 13. februar 2004 uttalte Trygderetten:

«Fylkestyrgdekontoret har ikke kunnet føre tilstrekkelig bevis for at det er mer sannsynlig at APs røyking har forårsaket hans lungelidelse. Hele hans lungelidelse blir etter dette å godkjenne som yrkessykdom likestilt med yrkesskade.»

15 års erfaring med

- Erstatning
- Yrkesskader/-sykdom
- Trafikkskader
- Forsikring
- Arbeidsrett
- Trygd
- Fast eiendom
- Ekspropriasjon

**§ ASKER-
ADVOKATENE**

Postboks 84 - 1371 Asker
Telefon 66 90 70 80 - Faks 66 90 70 81

Adv. BUGGE

Timeavtale 90 97 21 90 (mobil)
jb@askeradvokatene.no - www.askeradvokatene.no

Følg med på A.L.Fs nettsider - www.alfnorge.no

Livlig kurshelg på Snåsa Hotell

Denne helga har det vært mye aktivitet på Snåsa Hotell. Både Røde Kors og Arbeidsmiljøskaddes Landsforening, avdeling Sør-Trøndelag, hadde lagt sine kurs- og seminarhelger til hotellet. De 18 medlemmene fra Arbeidsmiljøskaddes Landsforening ankom Snåsa på fredag ettermiddag, og på lørdag morgen ble hotell dørene igjen åpnet for drøye 30 Røde Kors-medlemmer fra hele fylket.

Arbeidsmiljøskaddes Landsforening (A.L.F) er en interesseorganisasjon for personer med helseskader som følge av arbeidsmiljøpåvirkninger. Dette er en landsdekkende forening som er tilsluttet Norges Handikapforbund, og foreningen arbeider for å ivareta interesser og rettigheter til personer som har skader grunnet eksponering av løsemidler og andre helseskadelige stoffer i forbindelse med arbeidsmiljøet.

A.L.F driver også med forebyggende informasjonsarbeid om skadevirkninger og konsekvenser av løsemiddelskader, og informerer om hva en bør ta hensyn til på arbeidsplassen, og hvilket verneutstyr som er nødvendig og hensiktsmessig.

Seminarhelg på Snåsa

A.L.F har som mål å opprette mestrings- og rehabiliterings-tilbud for arbeidsmiljøskadde, og seminarhelgen på Snåsa var en del av dette opplegget. Siden A.L.F avdeling Sør-Trøndelags hovedmål er kontakt, støtte og mestring, var Snåsuren ment som et tilbud til å få med folk ut, og å ha det sosialt, hyggelig og gøy sammen. - Selv om vi har hatt et par styremøter i løpet av helgen, er det det sosiale som har stått i fokus, forteller studieleder Bjørn Brustad.

"Snåsas historie" og sightseeing i Snåsa sentrum

Fredag kveld hadde Snåsa Hotell i anledning seminarhelgen, leid inn Gunnar Viem som underholdning. På sitt helt særegne vis, godt innbakt i vittige og på kanten til grove fortellinger og skrøner, gav han gjestene en full innføring i alt du trenger å vite om Snåsa.

- Han var helt fantastisk morsom! ler foreningsmedlem Randi Nilsen. På lørdag formiddag tok hotellsjef Lars Sandvik med seg gjestene på sightseeing i Snåsa sentrum. Da fikk de se kirken, ungdomsskolen, sameskolen, internatet og huset til Joralf Gjerstad, hvor to av foreningsmedlemmene for øvrig har vært og fått behandling i løpet av helgen. Deretter gikk turen til Coop Mega, hvor det ble tippet lotto og hamstret fårekjøtt til halv pris. - Ja, dere avler jo frem lottomillionærer her oppe, så

Hjemreisedagen

Foredragsholder Gunnar Viem i aksjon

lotto måtte vi jo bare kjøpe, og med den knallprisen på kjøttet, kunne vi jo ikke annet enn å hamstre litt. Slik fikk vi jo gitt et lite bidrag til lokalmiljøet også, smiler Unni Jensen, og forteller at kjøkkensjef Marie Fjerdingsøy, mer enn gjerne stilte hotellets frysere til disposisjon. I tillegg til dette, synes de det var stor stas å få smake på det lokale Qudulla-ølet.

En munter og livlig gjeng

A.L.F avdeling Sør-Trøndelag er en munter og lite selvhøytidelig gjeng som sjelden sier nei til en god fest.

- Selv om halvparten av oss har store konsentrasjonsvansker, og er mer eller mindre senile, så er det festene vi husker best, fleiper Reidar Stallvik. De har alltid med seg sitt eget lille orkester, med navnet Randi & Kalle, og på lørdagskvelden spilte orkesteret opp

til dans. Da ble også kursdeltagerne fra Røde Kors tilbudt å slå seg med på moroa, og det ble "et hiva kalas", kan Reidar Stallvik fortelle.

Har storkost seg på Snåsa

Da jeg spurte hvorfor de hadde valgt å legge seminarhelgen nettopp til Snåsa, svarte studieleder Bjørn Brustad at de hadde hatt et lignende arrangement på Snåsa Hotell for ti år siden som hadde vært meget vellykket. De syntes derfor det var på tide å legge turen hit igjen, noe de ikke har angret et sekund på. - Vi har rett og slett stortrivdes her på Snåsa, sier flere av medlemmene nærmest i kor, og skryter både betjeningen og maten på hotellet opp i skyene. - Det er sjelden vi får så god og hjemmelaget mat som vi har fått her, fortsetter de.

Snåsningene glimtet med sitt fravær på Røde Kors kursene

Røde Kors arrangerte denne helgen både styre kurs, besøksvenns

kurs og barn & unges kurs. Dette var et arrangement som medlemmer fra hele fylket var invitert til å delta på, men likevel var det ingen snåsninger som hadde meldt seg på.

Ledelsen ved Snåsa Hotell er kjempefornøyd med helga

Selv om både kjøkkensjef Marie Fjerdingsøy og hotelleiere Helen og Lars Sandvik, synes det er litt rart at det ikke var noen snåsninger som deltok på helgas arrangement, synes de dette har vært en kjempebra helg.

- Det er artig når det er så mye som skjer! Jeg liker at det går litt slag i slag, sier Marie Fjerdingsøy. De er alle tre enige om at det er noe helt spesielt med arrangement som dette, som varer en hel helg. Ved slike anledninger får vi tid til å prate og bli kjent med gjestene, noe som gjør det ekstra hyggelig å være på jobb, sier Lars Sandvik.

Utdrag fra avisa Snåsningen

Elsa og Reidar Stallvik. Elsa fyllte 70 år.

Årsmøte i A.L.F Sør-Trøndelag

Vi avholdt årsmøte den 30. mars 2009.

Det ble ledet av Ragnhild Høyem fra NHF Trøndelag. Møtet ble gjennomført på en god og myndig måte, noe som måtte til da det var en del diskusjoner.

Oddvar Petersen var til stede som invitert gjest, med Geir Verner som assistent. Oddvar delte ut diplom til Unni Jensen (bildet) for hennes lange og dyktige innsats for A.L.F, både lokalt og sentralt.

Det er ikke til å legge skjul på at det har vært en del turbulens i det året som har gått, men vi håper vi går inn i smulere farvann nå, med nytt styre.

Målet må hele tiden være å gi medlemmene best mulig hjelp og støtte, samt også gi medlemmene små "pustehull" i hverdagen.

Det nye styret ønskes lykke til med arbeidet.

Grethe Lian, leder

Advokatfirmaet Nidaros DA

MNA

Har du fått helseplager som følge av jobben?

Ring oss for å høre om du kan ha krav på erstatning!

Vi har spesialisert oss på slike saker gjennom 15 år.

**Advokat Ivar Chr. Andersskog
Advokat Bjørn M. Brauti
Advokat Robert Helberg
Advokat/MBA Hasse Benberg
Advokat Knut Melting
Advokatfullmektig Mads Midelfart
Advokatfullmektig Marit Figenschau**

Advokatfirmaet Nidaros DA, Kjøpmannsgt. 19, 7013 Trondheim, Norway

Telefon +47 73 87 99 99 - Telefaks + 47 73 87 99 98

E-post: post@nidarosda.no - www.nidarosda.no

A.L.F Buskerud

Hei, her er noen ord fra A.L.F Buskerud om kafémøtene våre på Buskerud Storsenter hver onsdag kl.12.00.

Her prøver vi å løse problemer som enkelte medlemmer har eller møter på sin gang gjennom NAV-systemet. Det er ikke alltid like lett å være alene mot store NAV. Da kan det være godt å ha medlemmene i A.L.F å prate med, få tips og råd og litt hjelp for å komme videre.

Vi har godt oppmøte på våre møter alt etter hvilken tid det er på året, men vi er alltid minst 12 - 14 medlemmer og oppover.

Vi har også eget damebord hvor våre støttespillere i livet sitter.

Der er det ca. 10 damer som møtes trofast og prater og koser seg.

Med hilsen Arne Jørn Hultberg

SIGVALD BERGESEN D.Y. OG HUSTRU NANKI'S ALMENNYTTIGE STIFTELSE

Dronningen 1. 0287 Oslo • Telefon: 23 13 15 90 • Telefax: 23 13 15 98

Yrkesliv, yrkesskade og yrkesskedeforsikringer

Jeg vil fortelle om visse sider som arbeidstakere mest sannsynlig vil fronte ved en eventuell skade i sitt arbeide. I dette tilfellet gjelder det offshorearbeid i oljesektoren. Det er den sektoren der jeg har arbeidet i nærmere 25 år. Jeg forteller dette for at ansatte skal være obs på at de må kjempe en stor kamp om noe skulle skje med dem i jobben deres.

Kilde: Maritim logg nr. 3.2009.
Ref. Roy Ervin Solstad

Datoen 19. juni 2003 vil stå stemp-let inn i mitt liv som en trist dag for meg, min familie og venner rundt meg som har opplevd det jeg skal fortelle om. Denne dagen skulle jeg på jobb ombord på boreriggen «West Alpha», tilhørende Smedvig Offshore AS i Stavanger.

Jeg hadde vært om bord en uke og vi lå ved kai ved Mekjarvik i Stavanger for diverse reparasjoner før vi skulle seile ut på feltet om et par dager. Jeg arbeidet som tek-nisk sjef om bord og hadde vært på riggen i 10 år.

Akkurat nå holdt vi på med å ferdigstille noen rørgater i propulsionsrommene helt nede på pontongene. To arbeidere og jeg fra rørfirmaet var på vei fra bakre propulsionsrom til fremre propulsionsrom. For å entre inn i tunnelen var det en 1,20 m. høy vanntett dør som vi måtte gjennom for å komme til fremre propulsionsrom. Under reparasjonene sto denne døren åpen. Jeg hadde gått tusen ganger gjennom denne og lignende dører, så jeg ante fred og ingen fare da jeg tok sats og skulle på en måte ta fart gjennom døren, slik vi alltid passerte gjennom disse dørene. Den øverste kanten på døren traff da hjelmen min rett i pannen, og jeg så bare et hvitt lys. Da jeg kom til meg selv satt

jeg på kne et par meter fra døren og to mann sto bøyd over meg og spurte om jeg var ok. Jeg kjente at noe var skjedd med nakken og ryggen min, men tenkte ikke mer akkurat da.

De to arbeiderne fulgte meg opp til Medicen da jeg var ganske groggy. Smerten i nakken tiltok og jeg fikk store doser smerte-stillende. Medicen spurte om jeg ville reise opp til sykehuset for å ta røntgen etc. Som den ansvars-beviste person jeg var, sa jeg at jeg ville vente en stund for å se dette an.

Det var det dummeste jeg noen gang hadde sagt, det skulle vise seg senere. Jeg var om bord på riggen den siste uken med store smerter og reiste deretter hjem og kontaktet min fastlege da smer-tene begynte å bli uutholdelige. Røntgen på sykehuset ble utført uten at noen brudd ble påvist. Jeg kontaktet min bedriftslege hos Smedvig og informerte ham om situasjonen.

Jeg gikk nå i ett år sykemeldt med store smerter i nakke, rygg og skuldre. Høsten 2004 søkte jeg om Loss of Licence-forsikringen og fikk denne nokså kjapt i de-sember 2004. Jeg ble oppsagt hos Smedvig i mars 2005. Rett etterpå søkte jeg om den obligatoriske yrkesskedeforsikringen på 30 G

vi hadde, pluss at jeg søkte om tapt arbeidsinntekt inntil jeg fikk skedeforsikringen.

Nå begynte kampen mot forsi-kringsselskapet som Smedvig hadde. Jeg ble innkalt til en spe-sialist i Oslo som forsikringssel-skapet hadde ordnet. Jeg skulle aldri ha møtt opp hos ham da det var tydelig at denne spesialisten arbeidet for forsikringsselskapet og ikke for å lage en uavhengig rapport om min helsetilstand i forbindelse med skaden min. Det var min andre tabbe.

Nå begynte jeg å forstå hvordan alle involverte på arbeidsgiversi- den motarbeidet meg. Nå skaffet jeg meg en grundig utrednings-undersøkelse på Firdaklinikken i Førde over min skade. Alt dette betalte jeg av min egen lomme-bok. Rapporten fra Firdaklinikken og røntgen-/MR-undersøkelsen ved Capioklinikken i Bergen var knusende for forsikringsselska-pet. Det viste seg å være alvor-lige skader i sener og muskler i nakken som kunne sidestilles med en whiplash fra en kraftig bilkollisjon.

Da forsikringsselskapet fikk rap-porten kom de tilbake med en ny påstand. Jeg hadde hatt en mot-orsykkelykke for 36 år siden og disse skadene var nok oppstått i den forbindelse, hevdet de. En helt absurd påstand da jeg hadde vært frisk i alle år, og hadde hatt mine legeattester både på sjø og land etter denne ulykken. Det var dråpen som fikk det til å flyte over for meg. Jeg kontaktet nå personen i Smedvig, nå Sea-

drill AS som hadde med forsikringen til de ansatte å gjøre. Jeg forklarte så saklig jeg kunne, at nå måtte de kontakte forsikrings-selskapet og be dem om ikke å trakassere de ansatte, eller tidligere ansatte i bedriften. Hvis de ikke gjorde dette ville jeg gå videre med saken og det ville komme frem at det i Smedvig hadde forekommet ting og tang som ikke tålte dagslys, som jeg hadde beviser på og som kunne skade firmaet alvorlig. Jeg måtte faktisk true med dette for å få gehør.

Det gikk nå kun to uker, så ringte en representant fra forsikrings-selskapet og sa at saken skulle gjøres opp og jeg skulle få utbetalt full dekning på forsikringen, både yrkesskade, tapt inntekt, ménerstatning og renter. Det var ikke måte på hva jeg skulle få, da jeg hadde rett på så meget.

Dette var i slutten av februar 2008 og i begynnelsen av mars 2008 hadde jeg pengene på kontoen min. Et helt greit oppgjør som jeg aksepterte med en gang.

Jeg synes det er leit å måtte gå til disse skrittene for å få gang på denne saken, men jeg var nødt til å ta igjen med samme mynt da ting begynte å utarte seg.

Konklusjon

Ansatte i offshorefirmaer har et papir der det står at de er forsikret mot nesten alt i sin jobb i offshore, men det er ikke sannheten. Selskapet de er forsikret i gjør alt som står i deres makt og mer til for å forhindre at en person får utbetalt penger fra selskapet ved en eventuell skade. Jeg har snakket med dusinvis av personer som har vært i samme situasjon som meg, og faktisk er det personer som har gitt opp og ikke klart å fortsette kampen mot arbeidsgiver og forsikringsselskap.

I denne saken har jeg på ingen måte fått noen som helst hjelp eller oppfølging av min tidligere arbeidsgiver. Det er i seg selv en alvorlig forsømmelse av en arbeidsgivers plikter.

Jeg har derimot fått meget god hjelp og støtte gjennom advokaten til DNMF, det setter jeg stor pris på.

At forsikringsselskapene får lov av myndighetene å holde på slik de gjør med sårbare personer er bare et bevis på at denne kulturen faktisk er akseptert av myndighetene. Det må den jo være så lenge myndighetene ikke legger bånd på selskapene i slike tilfeller, for de vet om dem. Så alle ansatte; skjerp tonen deres til arbeidsgiveren deres om at slike eksempler ikke vil bli akseptert og at dere i slike tilfeller er løst fra deres lojalitetsregel.

I dag, mars 2009 er saken ute av verden og alt er glemt. Vi lever etter forholdene bra selv om jeg i dag er 100 % uføretrygdet på grunn av den skaden jeg fikk.

Mvh Egil M. Larsen

ADVOKATFIRMAET

JUDICIUM DA

LEON LARSEN • NILS E. TANGEDAL • GUNNAR NÆSS
HELGE POSNER • LASSE SOLBERG • WENCHE AA. SVOREN

MEDLEMMER AV DEN NORSKE ADVOKATFORENING

Vårt firma har mange års erfaring med personskadesaker, yrkesskader og yrkessykdommer/miljøskader. Vi tar oppdrag fra hele landet. Vårt personskadeteam er Leon Larsen, Helge Posner og Wenche Aa. Svoren. Vi gir en første konsultasjon gratis.

Strandgaten 1, Postboks 764 Sentrum
5807 BERGEN
E-post: advokat@judicium.no

Tlf. 55 21 01 50
Faks 55 21 01 99

Nytt fra hovedstyret

Av Geir Werner, nestleder og sekretær

Hei alle sammen!

Etter et givende og hyggelig årsmøte i Kristiansand har hovedstyret hatt et ordinært styremøte. I tillegg til konstitueringen av styret var det en stor sak som vi kommer til å arbeide mye med i tiden fremover.

Konstituering av styret

Lars Kristian Hille:

Leder, administrativt ansvar og økonomiansvarlig

Geir Werner:

Nestleder, sekretær og pressekontakt

Jens Olav Solli:

Styremedlem og lokallagskontakt

Frode Steen Gunstensen:

Styremedlem og redaktør Syndrom

Øystein Haugland:

Styremedlem, offshore, leder offshoregruppen

Jan Bjørn Isaachsen:

Varamedlem og veiledningsansvarlig

Marit Rokkones:

Varamedlem og veileder

Jan T. Biktjørn:

Varamedlem, offshore, data om skader

Jan E. Tandberg:

Varamedlem, offshore, data om måling og prosess

Arild Solvang:

Varamedlem

Styret opprettet følgende organer:

Ressursgruppe veiledning

Jan Bjørn Isaachsen

Bent Bentsen

Marit Rokkones

Svein Rokkones

Øystein Haugland, offshoresaker

Redaksjon Syndrom

Frode Steen Gunstensen

Jan Arne Dammen

Oddvar Petersen

Vil fungere som bindeledd mellom ALF og NHF særlig innen helsepolitikk og nasjonalt kompetansesenter.

Fagrådet

Konstituerer seg senere.

Nasjonalt kompetansesenter

A.L.F har børstet støv av noen gamle planer om et nasjonalt kompetansesenter. Saken har vært tatt opp med sentrale myndigheter før uten at man har fått gjennomslag. Saken om nasjonalt kompetansesenter ble første gang tatt opp i 1986.

Hva er Nasjonalt kompetansesenter?

Nasjonalt kompetansesenter er et sted hvor man kun forsker på kjemikalie-eksponeringer. Vi mener også at et kompetansesenter selv bør kunne utrede pasienter i stedet for dagens praksis.

Finansieringen av et slikt senter er tenkt at det legges en avgift på kjemikalier i Norge med unntak av drivstoff. Deler av denne avgiften finansierer et kompetansesenter og forskning på kjemikalie eksponeringer samt informasjon om farene ved bruk av kjemikalier.

Dette er en sak vi kommer tilbake til senere.

Verving av medlemmer

Det er viktig at flest mulig verver medlemmer til foreningen. Man behøver ikke være skadet eller syk for å være med. Familiemedlemmer, venner og bekjente er også velkommen i foreningen. Alle kan med andre ord være med i ALF, også naboen din. Vi setter derfor i gang en vervekampanje med vervepremie til medlemmer som verver nye medlemmer til foreningen. Premien er en flatskjerm TV.

Likemannsbåten

Hallo alle sammen!

Da er våren kommet til oss som bor her oppe i nord, i år også.

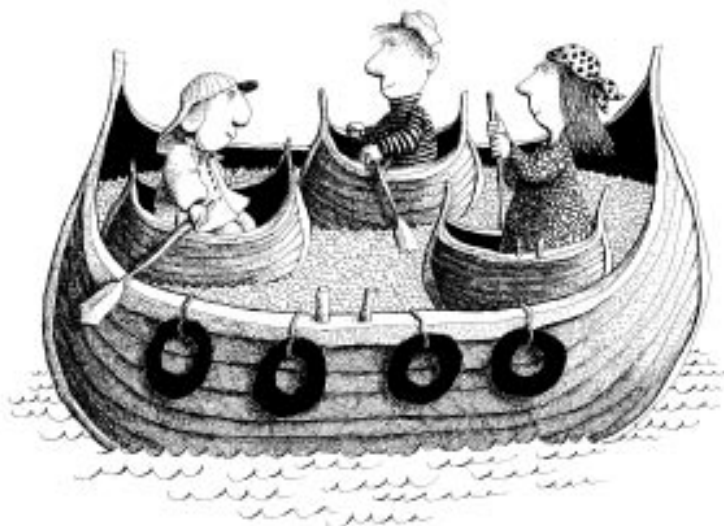
Årets siste skitur ble tatt 1. mai i Fosnalpene, med blå himmel, steikende sol og 23 graders varme. Det var omtrent som løypa smeltet bort etter hvert som vi gikk.

Vi gikk ganske langt inn over fjellet på formiddagen og da vi kom tilbake på ettermiddagen måtte vi ta av skiene på enkelte strekninger. Vi måtte justere oss litt etter forholdene.

Altså var det faktisk vi som måtte tilpasse oss naturen og veien tilbake, ikke omvendt.

Når man går slik i naturen, så kommer alltid livsfilosofen fram i meg.

Det er jo slik i mange situasjoner i livet, at vi har en tendens til å presse igjennom vår egen vilje. Men når det gjelder snøen så smelter den uansett hva jeg ønsker, tror, håper eller prøver å trosse igjennom.

Den smelter og gjør akkurat som den vil, og plutselig er den borte.

Ja slik er det vel i dagliglivet også. Kanskje hvis man slapp taket litt mer i egenviljen så ville ting gli mer på plass av seg selv.

Da ønsker jeg alle lesere av Syndrom en god sommer, og husk å ta kontakt hvis du føler for det.

Med vennlig hilsen

Marit Rokkones, pårørendekontakt

ADVOKATENE HEGSETHTRØ & GRØTTE MNA

ADVOKAT IDAR HEGSETHTRØ
ADVOKAT LIV GRØTTE

**PERSONSKADER • PASIENTSKADER • YRKESKADER
ERSTATNINGSRETT • FORSIKRINGSOPPGJØR • FRI RETTSHJELP**

TLF 74 83 43 60

E-post: idar@advokat-kontoret.no

Besøksadresse: Torgkvartalet

Postadresse: Postboks 306, 7501 Stjørdal

ARBEIDSMILJØSKADDES LANDSFORENING

Hvem er vi, hva gjør vi, hva vil vi ?

Arbeidsmiljøskaddes Landsforening (A.L.F) er en partipolitisk og religiøst uavhengig interesseorganisasjon for personer med sykdommer eller skader som har eller kan mistenkes å ha sammenheng med arbeidsmiljøforhold. Initiativet til foreningen ble tatt og styres av arbeidsmiljøskadde selv.

A.L.F skal fremstå som et ressursorgan i arbeidet med å forebygge og informere om løsemiddel- og andre arbeidsmiljøskader relatert til omgang med helseskadelige stoffer, og å gi opplysninger til de som vil vite mer om disse problemene.

A.L.F har likemannstilbud i alle lokallag. Likemannsarbeid går ut på at personer innen A.L.F, gjennom private samtaler, deler erfaringer med andre som har liten eller ingen kjennskap til problematikken rundt skader eller sykdommer ervervet i forbindelse med utøvelse av sitt yrke. Dette er en viktig del av arbeidet A.L.F gjør.

A.L.F søker alltid å ha et tett samarbeid med de offentlige myndigheter, fagforeninger, bedriftshelsetjenester, arbeidsgivere og verneombud.

A.L.F er tilsluttet Norges Handikapforbund og vi kan tilby de samme medlemsfordeler som andre NHF-medlemmer får.

A.L.F er landsomfattende med lokallag/kontakter i alle fylker.

A.L.F utgir et eget medlemsblad, «Syndrom». Bladet utgis 4 ganger per år og presenterer aktuelt stoff, nytt fra lokallagene og annen viktig informasjon.

A.L.F har et eget fagråd sammensatt av eksperter innenfor jus, psykologi, yrkeshygiene, arbeidsmedisin, trygdekompetanse og sosialt arbeid.

A.L.F skal foruten det å ivareta interessene til de med ervervete sykdommer og skader grunnet arbeidsmiljøet, også ivareta interessene til de pårørende.

A.L.F skal ivareta interessene til de som kan være utsatt for å bli påført sykdommer eller varige skader under utøvelse av sine yrker.

A.L.F skal arbeide for å bedre forholdene i forbindelse med diagnostiseringen av sykdommer og skader grunnet arbeidsmiljøet.

A.L.F skal drive informasjonsarbeid om skadevirkninger og konsekvenser, og hva en bør ta hensyn til for å unngå skader, for eksempel bruk av nødvendig og hensiktsmessig verneutstyr.

A.L.F skal arbeide for å opprette rehabiliteringstilbud for arbeidsmiljøskadde i Norge.

A.L.F skal markere foreningen i sammenhenger der risikoen for skader er stor.

Vårt arbeid bygger på at alle mennesker har samme grunnleggende behov og at alle mennesker er likeverdige. På bakgrunn av dette aksepterer vi ikke at sykdom eller skader skal resultere i økonomiske eller sosiale ulikheter.

Vi vil, bl.a. gjennom samtaler med pårørende, øke kunnskapen og forståelsen for de arbeidsmiljøskaddes problemer med å mestre hverdagen sosialt.

Vi vil gjennom vårt informasjonsarbeid og ved hjelp av våre erfaringer og kunnskaper øke motivasjonen hos yrkesutøvere og bedriftsledere til å arbeide aktivt for å bedre helse, miljø og sikkerhetsarbeidet i bedrifter hvor dette er nødvendig. Vi vil arrangere kurs og seminarer hvor helsepersonell, bedriftsledere, vernepersonell og yrkesutøvere kan delta.

Innmelding i Arbeidsmiljøskaddes Landsforening

Tilsluttet Norges Handikapforbund

Medlemstype (velg én)
 Hovedmedlem - kr 300,-
 Husstandsmedlemskap - kr 150,-
(forutsetter minimum ett hovedmedlem i husstanden)

Kategori:
 Arbeidsmiljøskadd
 Pårørende
 Interesse-/støttemedlem

Navn: _____

Adresse: _____

Postnummer: _____ Poststed: _____

E-post: _____

Telefon/mobil: _____

Fødselsdato og år: _____

Ja takk, send meg informasjon fra NHF og samarbeidspartnere via SMS Ja, jeg ønsker også informasjon via e-post

Sted/dato: _____

Underskrift: _____

Når jeg melder meg inn i Arbeidsmiljøskaddes Landsforening (A.L.F) samtykker jeg i å motta informasjon fra organisasjonen. Innmeldingen innebærer samtidig at alle opplysninger blir behandlet sensitivt og etter datatilsynets retningslinjer. Medlemskapet følger kalenderåret fra 1.1 til 31.12 samme år.

Adressaten betaler for sending i Norge

Distribueres av Posten Norge

Arbeidsmiljøskaddes Landsforening

A.L.F
Svarsending 0047
0090 Oslo

Hva er løsemidler?

Løsemidler er væsker som løser opp faste stoffer. Løsemidlene vil under bruk gå over i damp eller gassform og trekkes ned i lungene via åndedrettet og føres videre ut i kroppen via blodbanen. Mange løsemidler har evnen til å trenge gjennom huden og føres videre rundt i kroppen. På grunn av halveringstiden blir organiske løsemidler lagret i kroppens fettvev og kan forvolde skade i hjerne og nervecellene. På grunn av sine kjemiske egenskaper kan de over tid skade sentralnervesystemet. De kan også skade slimhinner og indre organer som lever og nyrer.

Hva er Isocyanater?

Isocyanater er ikke et løsemiddel, men et kjemisk stoff som finnes i en hel rekke produkter som benyttes bl.a. i bil, møbel og bygningsbransjen. De som arbeider i bilbransjen, f. eks. med oppretting, billakkering og bilglass, kommer i kontakt med isocyanater gjennom kjemikalier, lim og lakkprodukter. Dessuten vet man at isocyanater frigjøres ved oppvarming. Dette er spesielt aktuelt ved sveising og annet mekanisk arbeid som utvikler varme og som foretas på lakkerte og andre behandlede flater. Det har lenge vært kjent at kontakt med isocyanater kan medføre akutte og kroniske helseskader, som for eksempel lunge- og hudsykdommer. Nyere forskning har vist at dette problemet sannsynligvis er mye mer omfattende enn man tidligere har trodd.

Hva er MCS? (Multi kjemisk overfølsomhet)

Mange yrkesaktive, som har fått ødelagt helsa på grunn av skadelig kjemisk påvirkning, har i tillegg utviklet MCS. Tilstanden kjennetegnes ved at de som rammes reagerer med sykdomssymptomer på kjemiske stoffer, selv i

meget lave konsentrasjoner. Tilstanden opptrer relativt ofte sammen med andre helseskader, som for eksempel løsemiddelskader, astma og skader på slimhinner.

De som blir syke får symptomer fra flere organsystemer, oftest fra sentralnervesystemet og luftveiene. En del personer får i tillegg psykiske problemer, som kan skyldes virkninger av det kjemiske stoffet i seg selv, eller belastninger som følge av sykdommen.

Pårørende

Når en person blir utsatt for en skade relatert til bruk av helseskadelige stoffer, får dette store konsekvenser for familien. Det vil igjen gi seg utslag i den skaddes situasjon og kan i mange tilfeller medføre til psykiske belastninger for alle, i tillegg til sykdommen. Det er derfor viktig at de pårørende, sammen med den skadde, blir informert om hva en løsemiddelskade eller annen kjemisk helseskade innebærer, hvorfor den skadde har endret personlighet og hvordan en best skal takle en vanskelig familiær situasjon.

Mangel på slik kunnskap hos de pårørende skaper ofte unødige konflikter. Arbeidsmiljøskaddes Landsforening har som et av de viktigste formålene å tilrettelegge for en større forståelse og kunnskap omkring denne problematikken.

Vansker med å mestre aggressivitet er et sosialt handikap. For å skjule sine problemer med det er det vanlig at den skadde isolerer seg, og ofte er det ektefellen som må representere familien utad.

Med andre ord får den skadde ofte stadig færre kontakter med andre, og blir mer og mer avhengig av sin ektefelle og øvrige familie.

Løsemiddel- og andre kjemiske helseskader kan i mange tilfeller ikke helbredes, men man kan lære seg å leve med dem.

MEDLEMSFORDELER

Som hovedmedlem i Arbeidsmiljøskaddes Landsforening (A.L.F) er du i tillegg fullverdig medlem i Norges Handikapforbund. Du får en rekke gode, nyttige og varierte medlemstilbud både igjennom A.L.F og NHF. Medlemskontigenten må være betalt for å kunne benytte seg av medlemsfordelene.

Råd og veiledningstjeneste.
Rettighetsinformasjon.

Rabattordninger på: Bensin, hotell-
opphold, feriereiser og bilutleie.

Bli medlem nå!

Gunstige forsikringsordninger.
Medlemskap i NAF til redusert pris.

NHFs feriehytte m/anneks kan
leies til svært gunstige priser.

Medlemskontigent per 1.1.2008

Kr 300,- for hovedmedlemmer/interessemedlemmer

Kr 150,- for husstandsmedlemmer

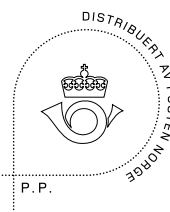
ISSN 0802-6092

Returadresse:

Arbeidsmiljøskaddes
Landsforening
Postboks 9217 Grønland
0134 OSLO

B

NORGE

A.L.Fs lokallag og kontaktpersoner

Akershus lag av A.L.F

Leder Tom Vernang
Steinsleppen 9, 1405 Langhus
Telefon 64 87 37 46
E-post: t-egil-v@online.no
Lagets adresse:
Holteveien 5, 1400 Ski
Lagets telefon 90 21 43 51

Aust-Agder lag av A.L.F

Leder Jens Olav Solli
Gml. Sandvigsvei 21
4816 Kolbjørnsvik
Telefon: 37 01 11 25
Mobil: 90 60 12 33
E-post: jensolli@start.no
Lagets adresse:
Myratunet Bo & omsorgssenter
4849 Arendal

Buskerud lag av A.L.F

Leder Jan Arne Dammen
Revefaret 47, 3033 Drammen
Telefon: 32 88 55 07
Mobil: 90 59 31 53
E-post: arnedam@online.no

Finnmark lag av A.L.F

Kontakt: Bjørn-Erik Reiersen
Marienlund 21 B, 9511 Alta
Mobil: 91 55 76 00
E-post: helseskader@nhf.no

Hedmark

Norges Handikapforbund
Postboks 9217 Grønland
0134 Oslo
E-post: helseskader@nhf.no

Hordaland lag av A.L.F

Leder Fred Gunnar Eide
Hylkjebakken 12, 5109 Hylkje
Telefon: 55 24 88 24
Mobil: 99 35 88 86
E-post: fg-eid@online.no

Møre og Romsdal lag av A.L.F

Leder Frode Steen Gunstensen
Moen, 6440 Elnesvågen
Telefon: 71 26 50 82
Mobil: 99 74 66 72
E-post: frode@alfnorge.no

Nordland lag av A.L.F

Kontakt: Haldor Solhaug
Burmaveien 21, 8640 Hemnesberget
Telefon: 75 19 31 39
Mobil: 91 68 40 59

Kontakt: Karl Grønningsæter
Tjønnevegen 3, 8610 Mo i Rana
Telefon: 75 13 10 94
Mobil: 90 94 21 06

Nord-Trøndelag lag av A.L.F

Leder Svein Bedin
Heggli, 7600 Levanger
Telefon 74 09 58 28
Mobil 95 15 64 81
E-post: sve-bedi@online.no

Oppland lag av A.L.F

Leder Jan Bakken
Åveitbakken 1 A, 2609 Lillehammer
Telefon: 61 25 48 75
Mobil: 92 03 41 53
E-post: ingvild.hansen@nhf.no

Oslo lag av A.L.F

Leder Geir Werner
Norderhovgt. 34 B, 0654 Oslo
Mobil: 92 82 06 75
E-post: alfoslo@nhf.no

A.L.F Offshore Ekofisk Ressursgruppe

Leder Øystein Haugland
Vassteigen 118, 5141 Fyllingsdalen
Telefon: 55 10 70 35
Mobil: 95 27 24 15
E-post: hauglao@c2i.net

Nestleder Jan Erik Tandberg
Næpetrø. 11, 4790 Lillesand
Mobil: 91 53 63 59
E-post: je-tan@online.no

Rogaland lag av A.L.F

NHF Sørvest
Kokstadveien 46 B, 5257 Kokstad
Telefon: 55 11 99 50
E-post: nhf.soerwest@nhf.no

Sogn og Fjordane

Kontakt: Kjell Horn
6770 Nordfjordeid
Telefon: 57 86 00 24
Mobil: 48 10 00 34
E-post: helseskader@nhf.no

Sør-Trøndelag lag av A.L.F

Leder Grethe Lian
Ilsvikveien 21B, 7018 Trondheim
Mobil: 40 47 28 02
E-post: grlian@online.no

Telemark lag av A.L.F

Kontakt: Else Andrèn
Porsgrunnsvegen 19 A, 3730 Skien
Telefon: 35 52 12 83
E-post: e-andren@online.no

Troms lag av A.L.F

Leder Leif G. Morland
Venusveien 40, 9024 Tomasjord
Telefon: 77 63 95 96
Mobil: 90 74 95 99
E-post: leif.morland@online.no

Vest-Agder lag av A.L.F

Leder Lars Kristian Hille
Postboks 168, 4502 Mandal
Telefon: 38 26 11 65
Mobil: 91 30 88 73
E-post: kr-hil@online.no

Vestfold lag av A.L.F

Leder Trond Tore Ceeberg
Liaveien 21, 3158 Andebu
E-post: ceeberg@online.no

Østfold lag av A.L.F

NHF Øst
Holteveien 5, 1400 Ski
Telefon: 64 87 88 44
Telefaks: 64 87 88 49
E-post: nhf.oest@nhf.no

A.L.F Internasjonal, Spania

Rune Bergmann
Apartado 122, 03581 Alfaz Playa
Alicante, Spania
Telefon: 0034 - 96686 6005
E-post: runebergmann@yahoo.com